

KommunikationsCenter Thisted

Virksomhedsplan 2020 -22

**Kompenserende Specialundervisning for Voksne
Høreomsorg
Særlig Tilrettelagt Ungdomsuddannelse (STU)**

Kommunikationscenter Thisted
Revideret februar 2020

THISTED KOMMUNE

Indhold

1 FORORD	5
2 MISSION, VISION OG VÆRDIER	6
2.1 Mission:	6
2.2 Vision:	6
2.3 Værdier:	6
3 KOMMUNIKATIONSCENTER THISTEDS GRUNDLÆGGENDE OPGAVER OG YDELSER.....	8
3.1 Lov om Specialundervisning for Voksne (LSV)	8
3.2 Øvrige ydelser	9
3.3 Særlig tilrettelagt Ungdomsuddannelse (STU).....	9
3.4 Høreomsorg.....	9
4 SÆRLIGT FORPLIGTENDE SAMARBEJDSRELATIONER	9
5 FAGLIGE NETVÆRK	10
6 ORGANISERING	10
6.1 Intern organisation:	10
6.1.1 Kommunikationscenter Thistedes bestyrelse	10
6.1.2 Kommunikationscentrets opgaveafvikling	11
6.1.3. MED-udvalg og arbejdsmiljøorganisation	11
7 PERSONALE	12
8 HJEMMESIDER	12
9 ØKONOMISK RAMME	12
10 PRINCIPPER FOR OPGAVELØSNINGEN INDEN FOR LSV-OMRÅDET	13
11 GENERELLE RETNINGSLINIER FOR KOMPENSERENDE SPECIALUNDERVISNING FOR VOKSNE (LSV)	
.....	13
11.1 Menneskesyn og handicapbegreb	13
11.2 Referencesystem	14
11.3 Evidensbasering.....	14
11.4 Sagsgang	14
11.4.1 Henvi sning	15
11.4.2 Udredning	15
11.4.3. Visitation.....	15
11.4.4. Specialpædagogiske ydelser	15
11.4.4.1 Rådgivning	15
11.4.4.2 Vejledning	15
11.4.4.3 Undervisning	15
11.4.5 Evaluering	17
11.4.6 Afslutning	17
11.5 Undervisningens rammer.....	17
12 FAG- OG INDSATSOMRÅDER.....	17
12.1 Tale/stemmeområdet	17
12.1.1 Fagområdets målgrupper	17
12.1.2 Udviklingstendenser	18
12.1.3 Undervisningens overordnede mål.....	18
12.1.4 Undervisningens overordnede indhold og form	19
12.1.5 Udredningspraksis.....	19
12.1.6 Evaluering af de senere års visioner og målsætning for fagområdet	19
12.1.7 Fagområdets visioner, udviklingsplaner og mål.....	20
12.1.8 Andre forhold vedr. fagområdet.....	20
12.1.9 Praktiksted for studerende.....	20
12.2 Erhvervet hjerneskade og andre neurologiske lidelser	20

12.2.1 Undervisningens formål.....	21
12.2.2 Pårørende arbejde og pårørendekurser	22
12.2.3 Visioner.....	22
12.3 Høreområdet.....	22
12.3.1 Visioner for høreområdet	23
12.4 Psykiatriområdet (sindslidende).....	24
12.4.1 Udredningspraksis.....	24
12.4.2 Undervisningens overordnede mål.....	25
12.4.3 Undervisningens overordnede indhold og form	25
12.4.4 Udviklingstendenser	25
12.5 Generelle indlæringsvanskeligheder	25
12.5.1 Fagområdets målgruppe(r).....	25
12.5.2 Udredningspraksis.....	25
12.5.3 Formålet	25
12.5.4 Tilrettelæggelse	26
12.5.5 Indhold	26
12.5.6 Visioner.....	26
12.6 Demens i det tidligste stadie.....	26
12.6.1 Fagområdets målgruppe	26
12.6.2 Undervisningens formål.....	26
12.6.3 Undervisningens indhold.....	26
12.7 Ledelsens visioner og planer	27
13 SÆRLIGT TILRETTELAGT UNGDOMSUDDANNELSE (STU)	28
13.1 STU afdeling 1 i Skjoldborg.....	29
13.1.1 Målgrupper	29
13.1.2 Uddannelsens og undervisningens indhold.....	30
13.1.3 Undervisning i STUs værksteder	30
13.1.4 Særligt tilbud til unge autister	31
13.1.5 STU-afdelingens hjemmeside.....	31
13.2 STU afdeling 2 i Møllehuset.....	31
13.2.1 Målgruppen	31
13.2.2 Fysiske rammer	32
13.2.3 Tilbuddets indhold	32
13.2.4 Praktik.....	33
13.2.5 Samarbejdspartnere.....	33
13.2.6 Faglig platform	33
13.2.7 STU-afdelingens hjemmeside.....	33
14 YDELSESKATALOGET	33
15 STATISTIK FOR LSV-OMRÅDET	34
Bilag 1: SERVICEDEKLARATION FOR LSV-OMRÅDET.....	35

1 FORORD

Virksomhedsplanen er udarbejdet af medarbejderne og ledelsen ved Kommunikationscenter Thisted. Virksomhedsplanen er et informationsmateriale om Kommunikationscenter Thisted's virksomhed og ydelser.

Med virksomhedsplanen vil vi i orientere om, hvem vi er, hvad vi kan, hvad vi vil, og om hvilke politiske, lovgivningsmæssige og økonomiske rammer vi arbejder indenfor.

Virksomhedsplanen angiver status, mål og retning for udvikling af os som offentlig institution, af vores kerneydelser, af vores faglige kompetencer og af vores samarbejdsrelationer.

Vi forholder os løbende til Virksomhedsplanen.

Grundlaget for vores virksomhed er Lov om Specialundervisning for voksne (Lov nr. 592 af 24. juni 2005 og LBK nr. 787 af 15/16/2015 (forkortes LSV)) samt loven om den særligt tilrettelagte ungdomsuddannelse for unge med særlige behov (LBK nr. 1031 af 23. august 2013 (forkortes STU) med de ændringer, der følger af § 41 i lov nr. 1605 af 26. december 2013 og § 4 i lov nr. 1539 af 27. december 2014).

Fra 1. januar 2018 har Kommunikationscenter overtaget driften af Thisted Kommunes høreomsorgsområde, der afvikles i henhold til Serviceloven.

I Lov om Specialundervisning for Voksne fastslås, at borgere med fysiske og psykiske handicap skal tilbydes specialundervisning, hvis denne undervisning og de tilknyttede specialpædagogiske ydelser kan afhjælpe eller begrænse virkningerne af borgerens handicap.

I henhold til LSV løser Kommunikationscentret opgaver inden for områderne tale/stemme-, neurologiske-, høre- og sindslidelser, demens i det tidligste stadie samt generelle indlæringsvanskeligheder. Formålet er at begrænse virkningerne af specifikke funktionsnedsættelser. Det kan dreje sig om undervisning i færdigheder og i kompensation for manglende færdigheder med henblik på at øge kommunikationen og interaktionen med omgivelserne. Der arbejdes på at forbedre muligheden for aktivitet og deltagelse jævnfør FNs handicapkonvention.

I henhold til samarbejdsaftalen mellem Morsø og Thisted Kommuner, har borgere fra Morsø Kommune fri henvendelsesret mht. LSV-ydelserne.

Ydelserne inden for syns- og teknologiområderne køber Thisted og Morsø kommuner hos Institut for Syn, Hørelse og Døvblinde i Region Nordjylland.

Desuden tilbyder Kommunikationscenter Thisted den særligt tilrettelagte ungdomsuddannelse (STU), der er et uddannelsesstilbud til unge 16 - 25-årige, der ikke kan benytte sig af det almindelige uddannelsessystem.

Organisatorisk er Kommunikationscenter Thisted placeret i Undervisnings- og Fritidsafdelingen i Thisted Kommunes Børne- og Familieforvaltning.

Kommunikationscenter Thisted er beliggende på adressen Kr. Kolds Gade 3, 7700 Thisted.

Endvidere benytter vi lokaler bl.a. på Morsø Sundhedscenter Limfjorden, Aktivitetscenteret i Nykøbing Mors, Morsø Kompetencecenter og på Sydthy Erhvervs- og Uddannelsescenter.

Den særligt tilrettelagte ungdomsuddannelse afvikles på adressen Langebeksvej 8, Skjoldborg 8 km. syd for Thisted samt på Møllehuset, Fjordlystvej 6 i Thisted.

Erik Thimm Bertelsen
Forstander

2 MISSION, VISION OG VÆRDIER

2.1 Mission:

"På Kommunikationscenter Thisted giver vi mennesker med særlige behov mulighed for at mestre livet".

2.2 Vision:

Vi vil være et levende og dynamisk kraftcenter, som borgere og samarbejdspartnere aktivt vælger, fordi vi er gode til at hjælpe mennesker, og fordi vi løser kerneopgaven med højeste kvalitet.

Sammen med vores deltagere/elever ønsker vi at skabe meningsfulde livsforandringer og at møde særlige udfordringer og behov med særlige kvalifikationer, og gennem samarbejde, innovation og tværfaglighed sammen at finde nye veje for fremtidens behov.

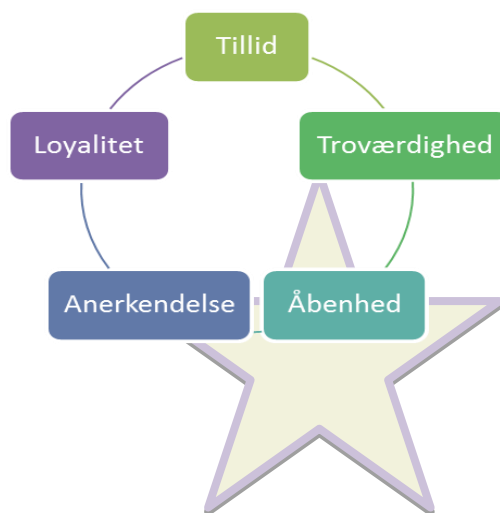
Vi vil være et anerkendt videnscenter, som er synligt på landkortet, gennem vort professionelle og relationelle arbejde, som er præget af faglig dygtighed.

Gennem troværdigt samarbejde vil vi bygge bro til uddannelsessteder, institutioner og virksomheder.

Vi vil stræbe efter at vores organisation kendetegnes ved individuel rummelighed og at vi er omstillingsparate. Vi vil være en attraktiv arbejdsplads, hvor vi er dynamiske, professionelle og kendetegnet ved et højt uddannelsesniveau, som vi evner at implementere til gavn for borgerne. Vi vil være stærke i forskning, research og faglig udvikling, og være systematisk opfølgende på vore indsatser.

2.3 Værdier:

Vores organisation præges af værdierne tillid, loyalitet, anerkendelse, troværdighed og åbenhed. Værdierne er handlingsorienterede og tjener som normative langsigtede retningslinjer, både i organisationen og for den enkelte. Værdierne skal ses som kompletterende, dvs. at værdierne er ligestillede og deres betydning er stærkt sammenflettede. Sammen ses de som en ledestjerne og udgør vores værdigrundlag.

Tillid

Vi får og viser tillid gennem vores adfærd og handlinger.

Vi skal være ordentlige og troværdige og vise gensidig respekt, så vi bliver trygge ved hinanden i organisationen. Dermed kan vi yde god service og tilfredsstillende resultater i forhold til vore deltagere/elever og være en efterspurgt arbejdsplads og en kompetent samarbejdspartner.

- Vi er åbne og oprigtige i samarbejdsrelationer og vi anerkender, at der kan være forskellige veje til at nå målet. Vi overholder de aftaler, vi laver - både internt og eksternt - og vi vægter samtalen og fremmer dialogen.

- Vi kendetegnes ved imødekommenhed – vi tager os tid – og er rummelige. Vi er ærlige og indbyder til fortrolighed. Vi møder hinanden fordomsfrit og med respekt, så at alle kan udnytte deres fulde kompetencer ud fra den enkeltes forudsætninger.
- Vi tilbyder god service, og vi anerkender at alle deltagere/elever har ressourcer og muligheder. Vi tilpasser vores tilbud efter den enkeltes behov

Loyalitet

Vi har et fælles fundament med udgangspunkt i vores kerneopgave og de fælles værdier.

Vi inddrager hinanden i relevante ting. Vi står inde for hinanden og fælles anliggender og orienterer hinanden om dagligdagen. Vi er tro mod fælles aftaler. Vi bruger hinandens styrkesider og taler pænt om og med hinanden og om vores organisation. Vi passer vores arbejde på bedste måde.

- Vi er gode til forventningsafstemninger og følger opgaver til dørs.
- Vi anerkender, at vi på trods af forskellighed er en enhed.
- Vores deltagere/elever møder opbakning, aftaler overholdes, og vi er støttende i ord og handling.

Anerkendelse

Anerkendelse er en kontinuerlig handling med udgangspunkt i de bedste intentioner. Den viser sig gennem medmenneskelighed, respekt for forskellighed og den forudsætter ydmyghed, åbenhed og indlevelse.

Vi er opmærksomme på hinandens tilstedeværelse. Anerkendelse forudsætter oprigtighed og ordentlighed og vi stræber efter en kultur, hvor vi giver hinanden lov til at komme med konstruktiv kritik. Herigennem fremmer vi et fællesskab, hvor man bliver accepteret. Anerkendelse er et essentielt udgangspunkt for både samarbejde og udvikling.

- Vi mener at alle mennesker er værdifulde. Vi beriges gennem vores forskellighed og gensidige accept.
- Vores kvalifikationer bliver brugt og udviklet. Der er respekt for alle faggruppers specialkompetencer samt mod og vilje til samarbejde.
- Vores deltagere/elever bliver mødt med fordomsfrit og nysgerrigt nærvær.

Troværdighed

Troværdighed er andres positive fortolkning af vort virke, som over tid bliver genkendeligt ved ordentlighed og tydelighed.

Herigennem bliver vi gjort værdige til at andre tror på os, og at vi kendetegnes som ærlige, kompetente og autentiske både i forhold til undervisning og samarbejde, og at vi udviser professionalisme.

- Vi overholder aftaler og forpligtigelser. Vi er reelle og stiller os til rådighed.
- Vi er på en måde, så der er overensstemmelse mellem ord og handling.
- Vores deltagere/elever mødes med respekt og får konstruktiv feedback.

Åbenhed

Åbenhed forstås som en kultur kendetegnet ved tillid og tryghed, hvor vi på en interesseret og reflekteret måde møder mennesker, tanker og rutiner.

Vi vægter tilgængelighed i forhold til information og imødekommenhed i forhold til samarbejde.

- Vi vil være synlige i samfundet. Gennem åben og lyttende dialog med samarbejdspartnere, giver vi udtryk for egne holdninger og er reflekterende i forhold til andres.
- Vi kendetegnes ved ærlighed, og vi har mod til at se på os selv. Vi har en positiv indstilling til vidensdeling, og vi er tydelige i skrift og tale.
- Vores deltagere/elever ses som medspillere, og kan forvente en synlig sagsgang gennem systemet med et godt informationsniveau. Vi anerkender forskelligheder og er imødekomende og tålmodige også i forhold til tidsforbrug.

3 KOMMUNIKATIONSCENTER THISTEDS GRUNDLÆGGENDE OPGAVER OG YDELSER

Kommunikationscenter Thisted virke omfatter tre lovområder - henholdsvis Lov om Specialundervisning for Voksne og Lov om Ungdomsuddannelse for Unge med Særlige Behov – særlig tilrettelagt ungdomsuddannelse, og som en konsekvens af at Thisted Kommunes høreomsorgskonsulent indgår i det hørefaglige team tilbydes også ydelser efter Serviceloven.

3.1 Lov om Specialundervisning for Voksne (LSV)

Den grundlæggende opgave i henhold til LSV er gennem specialundervisning og specialpædagogisk bistand (rådgivning og vejledning) at fremme deltagerens mulighed for aktiv deltagelse i samfundslivet.

Da aktiv deltagelse forudsætter, at man kan kommunikere, er vores primære opgave at forbedre deltagerens funktionelle kommunikationsfærdigheder, herunder personlige kompetencer.

Kan funktionsnedsættelsen ikke genoptrænes til et tilfredsstillende funktionelt niveau, undersøger vi, hvilke kompenserende strategier eller hjælpemidler, der kan være med til at nå målet, og vi giver derefter undervisning i anvendelsen af de kompenserende strategier. Vi vejleder, rådgiver og underviser således deltageren.

Også omgivelserne har vores bevågenhed, da kommunikation går flere veje.

De personer, der omgiver deltageren i dagligdagen, tilbyder vi rådgivning og vejledning, så de bedst muligt kan indgå i kommunikationen med deltageren.

Vi har stor erfaring og viden inden for de forskellige fagområder. Denne viden deler vi gerne ud af, og vi afholder derfor gerne kurser for andre faggrupper.

Da vores tilbud er et centralt og grundlæggende element i den samlede rehabilitering, samarbejder og koordinerer vi vores indsats med andre fagpersoner.

Deltagelse i vores tilbud hviler på deltagerens eget ønske og erkendte behov.

Efter aftale med Morsø og Thisted kommuner visiterer vi selv til vores tilbud.

I øvrigt følges ministeriets vejledning for området.

På baggrund af udredninger, som i videst muligt omfang følger DTHS' retningslinjer for God Praksis, vurderes om undervisning og rådgivning/vejledning er den rette foranstaltning.

Visiteres der til et tilbud, vil der, inden undervisningen iværksættes eller senest den tredje undervisningsgang, blive udfærdiget en plan, hvor undervisningens mål og indhold beskrives.

Undervisningsplanen er individuel og afspejler den enkelte deltagers forudsætninger, færdigheder, muligheder og behov. Deltagerens involvering i undervisningsplanen tager vi meget alvorligt. Deltageren er unik, har sit livssyn, sin baggrund, sine ressourcer, sit netværk, sine drømme om fremtiden, og vi har vores faglige viden og indsigt i funktionsnedsættelsen og muligheder for genoptræning og kompensation.

Undervisningsplanen fortæller, hvad underviseren og deltageren har aftalt.

Den kompenserende specialundervisning for voksne tager udgangspunkt i det relative handicapbegreb og i et helhedssyn.

Vores kerneydelser retter sig i mod

- personer med funktionsnedsættelser inden for sprog, tale, og stemme – områderne
- personer med kognitive funktionsnedsættelser som følge af erhvervet hjerneskade og andre neurologiske lidelser
- personer med funktionsnedsættelse i.f.t hørelse – herunder til personer, der er høreapparatbrugere, har Tinnitus eller CI-opererede m.v.
- kommunikationsvanskeligheder som følge af progredierende neurologiske lidelser som Parkinson og Amyotrofisk Lateral Sclerose (ALS) m.fl.
- personer med psykiatriske diagnoser
- personer med generelle indlæringsvanskeligheder

- personer med demens i det tidligste stadie
- personer med behov for undervisning i brug af IKT-hjælpemidler (informations- og kommunikationstekniske hjælpemidler)
- pårørende, netværk og andre fagpersoner der deltager i rehabiliteringen. Det kan også dreje sig om vejledning og hjælp til ansøgning om hjælpemidler. Ex:
  - Anbefaling til kommunen vedr. høretekniske hjælpemidler
  - Udredning af behov for personlige kommunikationshjælpemidler i henhold til serviceloven.

3.2 Øvrige ydelser

På Kommunikationscenter Thisted stiller vi vores viden og kompetencer til rådighed for andre faggrupper. De konkrete tilbud bliver til i en dialog med rekvirenten, så vi sikrer, at tilbuddet er relevant og brugbart for modtageren.

Kurser for andre faggrupper omfatter f.eks.:

- "Omsorg for hørehæmmede" – retter sig til social- og sundhedspersonale
- "Bliv bedre til at hjælpe høreapparatbrugere" - retter sig til social- og sundhedspersonale
- "Bliv bedre til at kommunikere med hjerneskadede" - retter sig til social- og sundhedspersonale og terapeuter
- "God stemmebrug - pas på din stemme " – grupper af professionelle stemmebrugere (pædagoger, lærere, naturvejledere m.fl.)

3.3 Særlig tilrettelagt Ungdomsuddannelse (STU)

Den 3-årige ungdomsuddannelse for unge med særlige behov skal være påbegyndt inden, den uddannelsessøgende fylder 25 år.

Målgrupperne omfatter dels unge med generelle indlæringsvanskeligheder, autismespektrum forstyrrelser, opmærksomhedsforstyrrelser (ADHD) og unge med socio-emotionelle vanskeligheder, der uddannes på STU afdeling 1 samt en gruppe unge multihandicappede, der modtager deres uddannelse på STU afdeling 2 i Møllehuset.

Den daglige ledelse af STU afdeling 1 varetages af henholdsvis en afdelingsleder på STU afd. 1 og en afdelingsleder på STU afd. 2.

Kommunikationscenter Thisted har det overordnede ansvar for begge STU afdelinger, og personalet tilknyttet STU afdelingerne er ansat ved Kommunikationscenter Thisted.

For øjeblikket ses et fald i antallet af unge, der søger optagelse på STU.

3.4 Høreomsorg

Fra 1. januar 2018 har Kommunikationscenter Thisted fået tillagt ansvaret for afviklingen af høreomsorgsarbejdet i Thisted Kommune. Tilbuddet gives i henhold til Serviceloven.

Lovens intention er at vejlede og rådgive borgere i forbindelse med brug af høreapparater. Den kommunale høreomsorg træder normalt til, hvor borgeren ikke kan klare almindelige daglige opgaver i forbindelse med brug af høreapparat.

4 SÆRLIGT FORPLIGTENDE SAMARBEJDSRELATIONER

Kommunikationscenter Thisted drives af Thisted Kommune, men mht. ydelser i henhold til LSV er der indgået samarbejdsaftale med Morsø Kommune, der bidrager til driften med en i forhold til befolkningstallet forholdsmæssig del af kommunikationscenterets budget, hvorved borgere fra Morsø Kommune har fri henvendelsesret.

Morsø Kommune er således Kommunikationscenter Thisted's væsentligste samarbejdspartner. Kommunikationscenter Thisted er et af de mindre kommunikationscentre, og derfor er samarbejdet med Morsø kommune af stor betydning.

Desuden samarbejdes med en række institutioner – f. eks. hjælpemiddelsektionerne, genoptræningssektionerne, Koordineret Ungeindsats (KUI), Jobcentrene i Thisted og Nykøbing Mors, Sundhedshuset i Nykøbing Mors, Høreklubben på Thisted Sygehus, private høreklinikker m.fl. Derudover samarbejdes med en lang række enkeltpersoner bl.a. sagsbehandlere, hjerneskadekoordinatorer, afdelingschefer m.fl. i de to kommuner.

5 FAGLIGE NETVÆRK

Voksenspecialundervisning og STU er set i et landsdækkende perspektiv forholdsvis små områder. For at vi kan sikre og opretholde en høj grad af specialisering og udvikling, er det derfor nødvendigt, at vi deltager i såvel landsdækkende som regionale og lokale fora.

Vi samarbejder derfor i forpligtende faglige og ledelsesmæssige netværk.

Et væsentligt forum i forhold til LSV er Danske Tale- Høre- Synsinstitutioner (DTHS), der er en sammenslutning af kommunikationscentre.

I DTHS er der nedsat en række faglige netværk ("søjler") med henblik på kompetenceudvikling og erfaringsudveksling.

DTHS arbejder aktivt med i Projekt "God Praxis" på såvel ledelsesniveau som på underviserniveau.

Der henvises i øvrigt til DTHS' hjemmeside: www.dths.dk

Inden for STU området eksisterer et lignende netværk, "Ledersamrådet", der, i lighed med DTHS på LSV-området, arbejder aktivt frem mod at erfaringsudveksle og udvikle STU-tilbuddet.

I Region Nordjylland drives ud over Kommunikationscenter Thisted 4 andre nogenlunde tilsvarende institutioner af deres hjemkommuner. Det drejer sig om kommunerne Vesthimmerland (2 institutioner), Aalborg Kommune og Hjørring Kommune. Sammen med disse 4 institutioner har vi opbygget regionale netværk for såvel de forskellige faglige områder som for ledergruppen.

Derudover kan medarbejdere ved Kommunikationscenter Thisted af hensyn til faglig udvikling indgå i andre netværk såvel lokalt som i det større regionale og nationale niveau.

6 ORGANISERING

Organisatorisk er Kommunikationscenter Thisted hjemmehørende i Undervisnings- og Fritidsafdelingen i Thisted Kommunes Børne- og Familieforvaltning. Thisted Kommune er driftsherre.

6.1 Intern organisation:

6.1.1 Kommunikationscenter Thisted's bestyrelse

Kommunalbestyrelsen nedsætter en bestyrelse for Kommunikationscenter Thisted. Bestyrelsen er Kommunikationscenter Thisted's øverste myndighed.

Bestyrelsen består af:

- 1 medlem udpeget af Thisted Kommune
- 1 medlem udpeget af Morsø Kommune
- 2 medlemmer udpeget af de handicappedes organisationer, DH
- 1 medlem valgt af og blandt Kommunikationscenter Thisted's deltagere i voksenspecialundervisningen
- 1 medlem valgt af og blandt eleverne i den Særligt tilrettelagte Ungdomsuddannelse
- 2 medlemmer valgt af og blandt Kommunikationscenter Thisted's personale, heraf skal mindst én være lærer/underviser/konsulent.

Bestyrelsens opgaver:

- Bestyrelsen udøver sin virksomhed inden for de mål og rammer, der er fastsat af kommunalbestyrelsen jf. Lov om specialundervisning for Voksne § 6a, efter hvilken kommunalbestyrelsen træffer beslutning om oprettelse af undervisningsinstitutioner med specialundervisning for voksne.
- Bestyrelsen fastsætter retningslinjer for institutionens virksomhed.
- Bestyrelsen kan stille forslag om alle forhold vedrørende institutionen. Der skal afgives udtalelse om alle spørgsmål, som forelægges af kommunalbestyrelsen.
- Bestyrelsen fastlægger, efter indstilling fra forstanderen og inden for den økonomiske ramme, der er fastsat af kommunalbestyrelsen, Kommunikationscenter Thisted's budget.
- Bestyrelsen deltager i ansættelsesudvalg ved ansættelse af pædagogisk personale i ikke tidsbegrænset stilling.
- Bestyrelsen medvirker ved byggesager. Et medlem af bestyrelsen deltager i byggeudvalgets arbejde.
- Bestyrelsen formidler samarbejde med offentlige myndigheder, institutioner, pårørende m.v.
- Bestyrelsen udtaler sig om den samlede informationsvirksomhed for Kommunikationscenter Thisted.
- Bestyrelsen udtaler sig om forsøgs- og udviklingsarbejder.

6.1.2 Kommunikationscentrets opgaveafvikling

Personalet omfatter ca. 37 medarbejdere, der omfatter forstanderen, viceforstanderen, afdelingslederen for STU, sekretærer, kontormedhjælper, rengøringsassistenter, teknisk serviceledere (i samarbejde med en af Thisted Kommunes folkeskoler) samt pædagoger/pæd. medhjælpere. Underviserne inden for voksenspecialundervisninger er ansat som konsulenter.

Opgaverne dækker følgende områder:

- Ledelse
  - Forstander: Overordnede ledelsesmæssige ansvar/opgaver og daglig ledelse af høreområdet.
  - Viceforstander: Stedfortræder. Daglig leder af LSV-området bortset fra høreområdet
  - To STU-afdelingsledere
- Administrationen/sekretariat
- Teknisk område
- Tale/stemmeområdet
- Neuroområdet
- Høreområdet
- Psykiatriområdet
- Generelle indlæringsvanskeligheder og demens
- Høreomsorgen
- STU afd. 1 og 2

6.1.3. MED-udvalg og arbejdsmiljøorganisation

Formålet er at sikre gensidig forpligtelse til at informere om og drøfte alle forhold af betydning for arbejds-, personale-, samarbejds- og arbejdsmiljøforhold således, at der er medbestemmelse og medindflydelse ved fastlæggelse af principper og retningslinjer vedr. arbejdsmæssige forhold.

MED-udvalget er sammensat af ledelsen, der omfatter forstanderen, viceforstanderen og STU-afdelingslederne. Medarbejderrepræsentanterne omfatter tillidsrepræsentanterne, arbejdsmiljørepræsentanterne, en medarbejderrepræsentant fra STU samt en medarbejderrepræsentant fra hovedafdelingen i Kr. Kolds Gade 3.

Arbejdsmiljøgrupperne består henholdsvis af arbejdsmiljørepræsentanten i Kr. Kolds Gade 3 og forstanderen, arbejdsmiljørepræsentanten på STU 1 og STU 2 og de to STU-afdelingsledere.

Arbejdsmiljøgruppernes opgave er at sikre gode og sikre arbejdsforhold og godt arbejdsmiljø, samt at sikre, at der leves op til Thisted Kommunes målsætning på arbejdsmiljøområdet. Kommunikationscenter Thisted har af Arbejdstilsynet fået tildelt en grøn smiley for godt arbejdsmiljø.

7 PERSONALE

Medarbejderne i de forskellige personalegrupper har naturligvis alle en relevant uddannelsesmæssig baggrund.

De læreruddannede undervisere har ud over deres grunduddannelse for de flestes vedkommende desuden en relevant efteruddannelse som speciallærer eller PD i specialpædagogik, der kvalificerer dem til jobbet som konsulenter eller som lærere i STU.

Personalets ressourcer og kompetencer er kendetegnet ved...

- at de føler sig tiltrukket af at løse vanskelige arbejdsopgaver
- højt uddannelsesniveau og efteruddannelsesniveau (PD i specialpædagogik, PAS-konsulentuddannelse, neuropædagogisk uddannelse m.m.).
- ajourført teoretisk viden
- at de kan læse og forstå videnskabelig litteratur og implementere ny viden i det daglige arbejde
- at de arbejder efter faglige vejledninger, der er evidensbaserede og bl.a. sat i relation til ICF – vores ydelser baseres på viden om, hvad der virker.
- at de er vant til brugerinddragelse
- at de er vant til tværfagligt og tværsektorielt samarbejde
- at de kan samarbejde tæt med sygehuse, sagsbehandlere, sundhedspersonale, ergoterapeuter, fysioterapeuter, studievejledere, ungdomsvejledere, jobcentre, arbejdsmarkedsafdelinger, revalideringsafdelinger, handicapafdelinger m.fl.
- at de kan undervise og vejlede andre faggrupper og pårørende
- at de er udviklingsorienterede, visionære og kvalitetsorienterede.

8 HJEMMESIDER

Hjemmesideadresserne er:

Kommunikationscenter Thisted: www.thisted.dk/kc

STU afd. 1 i Skjoldborg: www.thisted.dk/stu

STU afd. 2 i Møllehuset: www.thisted.dk/Institutioner/institution/moellehuset.aspx

Hjemmesiderne opdateres løbende.

Vedligeholdelsen og udviklingen af hjemmesiden varetages af en medarbejder, der har webmasterfunktion.

9 ØKONOMISK RAMME

LSV-området har i 2018 et budget på ca. kr. 9.300.000. Området er rammefinansieret.

For STU-området er udarbejdet en budget- og normeringsaftale, der indebærer, at budgetterne og normering er elevafhængig. Budgetterne tilpasses løbende det aktuelle elevtal. Budgettet for STU afdelingerne omfatter ca. kr. 7.000.000 i 2020.

10 PRINCIPPER FOR OPGAVELØSNINGEN INDEN FOR LSV-OMRÅDET

Vi tilbyder undervisning og rådgivning/vejledning af høj kvalitet ved at...

- tage udgangspunkt i brugernes funktionsnedsættelse og ønske for eget liv
- ydelserne har værdi for brugerne og samarbejdspartnerne
- ydelserne er koordinerede og sammenhængende med andre ydelser og brugerens daglige liv
- have fokus på tværfagligt og tværsektorielt samarbejde.
- ydelserne er evidensbaserede (så vidt det er muligt) og følger gældende retningslinjer for god praksis.

Vi vil udvikle vores tilbud ved at være i dialog med brugere, samarbejdspartnere, forvaltning og politikere.

Vi vil fastholde og udvikle et stærkt fagligt miljø ved at...

- vægte medarbejdertrivsel og kompetenceudvikling
- involvere og coache medarbejderne
- understøtte de ansattes faglige og personlige udvikling
- prioritere, at medarbejderne har et højt fagligt og personligt kompetenceniveau
- have fokus på internt samarbejde, vidensdeling og fælles udvikling på tværs af organisationen
- udvikle og effektivisere egne arbejdsgange ved, at der i tilrettelæggelsen af arbejdet er fokus på "mest muligt til borgerne".

11 GENERELLE RETNINGSLINIER FOR KOMPENSERENDE SPECIALUNDERVISNING FOR VOKSNE (LSV)

Den kompenserende specialundervisning for voksne har ved flere lejligheder været underkastet en del bevågenhed gennem flere analyser af området. Bl.a. afviklede Evalueringsinstituttet en evaluering af den måde, hvorpå den kompenserende specialundervisning for voksne blev givet og til hvilke målgrupper, der bliver tilbudt ydelser.

Før Strukturreformen varetog amterne den kompenserende specialundervisning for voksne. Det kunne amterne gøre fra egne institutioner eller ved at indgå overenskomster med andre udbydere.

I Lov om Specialundervisning for Voksne er det ikke nærmere præciseret, hvordan tilbuddene skal gives. Derfor blev resultatet af såvel Evalueringsinstituttets evalueringer samt andre analyser af området, "at der er behov for en række opstramninger og større ensartethed". Tillige blev det fremført, at en præcisering af visitationsproceduren og udarbejdelse af målsætninger for tilbuddene er ønskelig. "Endvidere er en sikring af, at de givne tilbud har den i henhold til loven fornødne kompenserende effekt, nødvendig".

På denne baggrund har DTHS påtaget sig opgaven med at udarbejde God Praksis beskrivelser for de forskellige områder, indførelsen af ICF standardiseringen på området samt udarbejdelsen af en række vejledninger.

DTHS har udarbejdet et sæt generelle retningslinjer for varetagelse af tilbuddene i henhold til LSV loven.

Disse retningslinjer følger nedenfor.

11.1 Menneskesyn og handicapbegreb

Funktionsnedsættelser ses som en konflikt mellem et menneskes forudsætninger, færdigheder, ønsker og de krav og forventninger mennesket møder i en konkret situation.

Danmark har tilsluttet sig internationale og nationale hensigtserklæringer om rummelighed og ligebehandling af handicappede.

En af de afgørende ændringer i forståelsen af mennesker med funktionshæmninger, der danner grundlaget for at tale om inklusion, er ændringen fra et individorienteret syn på handicap til et relationsorienteret syn. Det relationsorienterede synspunkt ser funktionsevne og funktionsnedsættelse i relationen mellem samfundsindretningen og den enkeltes tilstand. Det er tillige et menneskesyn, som ser på enkeltmennesket som en handlende, skabende og forandrende personlighed - både i forhold til de materielle og sociale omgivelser og i forhold til sig selv. Et perspektiv som ser et menneske som fysisk, psykisk og socialt virksomt under bestemte historiske og samfundsmæssige betingelser - betingelser som også er under forandring.

Handicap opfattes således både relationelt og relativistisk. Således er en person relativt mere eller mindre handicappet både i relation til egen selvopfattelse og til omgivelserne. Funktionsnedsættelse vedrører den funktionsmæssige begrænsning, handicap vedrører tabet eller begrænsningen af muligheder for deltagelse i sociale sammenhænge på lige fod med andre.

Således anerkender den nuværende terminologi både nødvendigheden af at imødekomme den enkeltes behov og manglerne i samfundet.

Det relationelle/kontekstuelle synspunkter er i overensstemmelse med FNs standardregler om lige muligheder for handicappede fra 1993 og Salamanca erklæringen fra 1994. Ifølge disse skal der ses på mangler i omgivelserne og de samfundsmæssige aktiviteter. Det kan eksempelvis være information, kommunikation og uddannelse, der forhindrer mennesker med funktionsnedsættelse i at deltage på lige vilkår med andre.

11.2 Referencesystem

Omfanget af funktionsnedsættelsen beskrives ud fra ICF-skalaen og ICF-terminologien, hvor følgende graduering anvendes:

0 betyder ingen vanskeligheder

1 betyder lette vanskeligheder

2 betyder moderate vanskeligheder

3 betyder svære vanskeligheder

4 betyder meget svære vanskeligheder

11.3 Evidensbasering

De specialpædagogiske ydelser er så vidt muligt evidensbaserede (evidensbaseret praksis beskriver "en behandling, træning eller lignende, der tager sit udgangspunkt i de bedste kliniske og epidemiologiske forskningsresultater og sammenholder disse med klinikerens erfaring og brugerens ønsker"), dvs. at de tiltag, der anvendes, tilstræbes at bygge på et videnskabeligt og erfaringsmæssigt stærkt grundlag.

I mange tilfælde er det kun realistisk at arbejde *evidensinformeret*. Det vil sige at arbejde aktivt og kritisk for at være ajour med den bedste aktuelle viden på et givent område og dernæst pragmatisk anvende denne viden som grundlag for de didaktiske beslutninger.

11.4 Sagsgang

Sagsforløbet består af følgende elementer:

1. Henvisning
2. Udredning
3. Visitation
4. Specialpædagogiske ydelser
5. Evaluering
6. Afslutning

Nedenfor følger en beskrivelse af sagsforløbets enkelte elementer (11.4.1 – 11.4.6):

11.4.1 Henviſning

Henviſning er den formelle, administrative proces, hvorigennem en myndighed videregiver oplysninger (f.eks. i form af en social anamnese, udskrivningspapirer fra sygehus, kopier af relevante tests, undersøgelser eller lignende) om en borger med henblik på klarlæggelse af, om kompenserende specialundervisning vil kunne afhjælpe eller begrænse virkningerne af borgerens funktionsnedsættelser.

11.4.2 Udredning

Udredning betegner de processer, hvorigennem basis for vurderingen finder sted. Der anvendes anerkendte tests og screeninger. I udredningen indgår desuden samtaler med og vejledning af deltageren, pårørende og andre professionelle. Udredningen munder ud i en skriftlig vurdering og forslag til foranstaltning.

11.4.3. Visitation

Visitationen er den faglige proces, hvori berettigelsen til at modtage tilbud om kompenserende specialundervisning afgøres. Ved visitationen besluttes endvidere formålet med undervisningen.

11.4.4. Specialpædagogiske ydelser

Ydelserne omfatter:

- Rådgivning
- Vejledning
- Undervisning

11.4.4.1 Rådgivning

Rådgivningens mål er at stille nødvendig information til rådighed for deltageren.

Rådgivning ydes til borgere, pårørende og samarbejdspartnere, når der udtrykkes ønske om informativ ekspertbistand/ekspertudtalelse i forhold til en given problemstilling.

11.4.4.2 Vejledning

Vejledningens mål er, at deltageren får mulighed for at forholde sig til konsekvenserne af sin funktionsnedsættelse.

Hvor rådgivning er informativ, fokuserer vejledning mere på deltagerens personlige udviklingsproces, og fordrer derfor også langt højere grad af brugerinddragelse.

På det specialpædagogiske område er vejledning ofte en integreret del af en anden ydelse, som f.eks. undersøgelse eller undervisning. I denne sammenhæng er fokus som regel på deltagerens muligheder for aktivitet og deltagelse.

11.4.4.3 Undervisning

A. Kompenserende undervisning

Defineres som målrettede, fremadskridende, individuelt tilrettelagte, læringsaktiviteter, som har til formål at afhjælpe eller begrænse virkningerne af funktionsevnenedsættelsen. Forudsætningen for at kompenserende undervisning kan finde sted er, at der foreligger en individuel undervisningsplan. Kompenserende undervisning tager sit udgangspunkt i den enkelte deltagers læringsmæssige forudsætninger samt færdigheder og behov og sigter på at øge deltagerens mulighed for aktiv deltagelse i samfundslivet. Det kompenserende aspekt betyder, at kompenserende undervisning fortrinsvis tager udgangspunkt i borgerens aktivitet- og deltagelsesperspektiv.

B. Udredende undervisning

Udredende undervisning betegner de arbejdsprocesser, som gennem en dynamisk og fremadskridende undervisning af deltageren leder frem til beslutning om iværksættelse af et specialundervisningstilbud.

Metoden, som i vidt omfang er hypoteseafprøvende, anvendes, hvor det ikke i forbindelse med henvisning eller visitation skønnes muligt på det foreliggende grundlag at skønne noget om deltagerens mulige udbytte af et specialundervisningstilbud.

I tilknytning til disse ydelser kan gives tværfaglige tilbud i andet regi med f.eks. psykolog.

C. Den individuelle undervisningsplan

Den individuelle undervisningsplan kan foreligge inden undervisningen påbegyndes, men den skal foreligge senest efter den tredje undervisningsgang. Den individuelle undervisningsplan udfærdiges sammen med deltageren eller de pårørende. Deltagerens forventninger til undervisningsforløbet kortlægges, hvorefter målene for den visiterede undervisningsperiode opstilles.

Undervisningsplanen indeholder et overordnet formål med undervisningen, med beskrivelse af

1. undervisningsmål,
2. indhold (dvs. metode og materialer),
3. omfang (dvs. antal lektioner i undervisningsperioden) og
4. tidspunkt for evaluering

Undervisningsplanen er skriftlig.

Deltageren modtager kopi af undervisningsplanen, når den foreligger. Undervisningsplanen revideres efter samråd med deltageren, hvis der er behov herfor.

D. Mål for undervisningen

Undervisningsmålene opstilles på baggrund af deltagerens og de pårørendes ønsker samt på baggrund af undersøgelser og observationer. Målene formuleres så vidt det er muligt inden for *aktivitet* og *deltagelse* (ICF). Der stræbes efter, at brugeren når målet (den forventede status) inden for en nærmere fastsat tidsperiode. Når et mål er nået (og dermed er blevet *aktuel status*), kan det vurderes, om der er grundlag for at opstille et nyt mål.

Aktuel status inden for den givne aktivitet eller deltagelse bedømmes som konsensus mellem underviseren, deltageren og evt. pårørende.

E. Undervisningsformer

E.1 Eneundervisning

Ved eneundervisning forstås en aktivitet, hvor en deltager undervises alene af en underviser.

Eneundervisning tilbydes, hvor omstændighederne tilsiger, at der ikke kan undervises flere deltagere samtidig f.eks.

- sociale omstændigheder: Genoptræning eller hvor det er indiceret, at undervisningen skal finde sted i eget hjem (yderst sjældent)
- i forhold til funktionsnedsættelsens art, omfang og karakter
- i forhold til formålet med undervisningstilbuddet.

På baggrund af de undervisningsmål, der er opstillet i udredningen, visiteres til et bestemt undervisningsomfang (antal lektioner eller afgrænset periode).

Når de opstillede mål for undervisningen er nået, eller når man via undervisningen er kommet så nær målene som muligt, afsluttes undervisningen, og forløbet evalueres sammen med deltageren.

E.2 Holdundervisning

Ved holdundervisning forstås en aktivitet, hvor en gruppe deltagere, med udgangspunkt i hver sin individuelle undervisningsplan, undervises sammen. Deltagerne tilhører ofte samme handicapgruppe og kan have samme *overordnede* målsætning og indhold.

På baggrund af de i udredningen opstillede undervisningsmål visiteres til en bestemt undervisningsmængde (antal lektioner eller afgrænset periode).

Når de opstillede mål for undervisningen er nået, eller når man via undervisningen er kommet så nær målene som muligt, afsluttes undervisningen, og forløbet evalueres sammen med deltageren.

Vedholdundervisning kan de forskellige deltagere starte og slutte på forskellige tidspunkter i løbet af året. Der kommer nye deltagere på holdet, når der er plads. Holdet kører så længe, der er behov for det.

Holdundervisning kan også starte og slutte på et fastsat tidspunkt.

E.3 Kursusundervisning

Ved kursusundervisning forstås en aktivitet, hvor en gruppe deltagere, med udgangspunkt i et fælles formuleret, overordnet mål og med samme kompetence for øje, undervises sammen.

Der er fælles overskrift og fælles indhold for undervisningen. Hver deltager har sine egne individuelle mål for undervisningen inden for overskrift og indhold.

Undervisningen er tilrettelagt og foregår inden for en bestemt tidsramme. Deltagerne starter og slutter normalt på samme tid.

Deltageren kan efter et kursus eventuelt visiteres til fornyet undervisning på samme kursus eller til anden undervisning.

11.4.5 Evaluering

Evalueringen gennemføres sammen med deltagerne. Effekten af undervisningen evalueres med jævne mellemrum – f.eks. for hver 10. undervisningsgang samt ved afslutning af visitationsperioden, idet det løbende opgøres

- hvor mange mål, deltageren har nået
- i hvor høj grad, målene er blevet nået.

11.4.6 Afslutning

Undervisningen afsluttes når

- de opstillede mål er nået
- deltageren ønsker at afslutte forløbet eller
- det vurderes, at deltageren ikke kan kompenseres yderligere gennem pædagogisk indsats.

11.5 Undervisningens rammer

Undervisningen finder sted i egne lokaler, samt desuden på genoptræningscentre (i den periode deltageren opholder sig der), og i ganske særlige tilfælde på institutioner, hvor deltageren bor eller i deltagerens eget hjem.

12 FAG- OG INDSATSOMRÅDER

12.1 Tale/stemmeområdet

12.1.1 Fagområdets målgrupper

Voksne personer med

- **Dysartri**, der bl.a. kan bl.a. opstå som følge af en blodprop i hjernen eller en hjerneblødning (apopleksi), et slag mod hovedet (hovedtraume), tumor, infektioner, operativt indgreb eller sygdomme som fx Parkinsons sygdom, Sclerose og ALS.
- **Afasi**- kan bl.a. opstå som følge af blodprop i hjernen, hjerneblødning, svulst i hjernen og ulykke.

- **Dysfoni** - stemmevanskeligheder. Kan bl.a. opstå på grund af forkert brug af stemmen, følgevirkning af operativt indgreb i hoved/ hals/overkrop, spændingstilstande, stress, neurologiske lidelser som fx Parkinsons sygdom og Sclerose.
- **Stammen** er som oftest medfødt og med en arvelighedsfaktor, men stammen kan også opstå i forbindelse med erhvervede hjerneskader.
- **Stemmeundervisning og -rådgivning til transkønnede personer.** En persons stemme er påvirket af fysiske forhold i halsen. Stimmelæbernes og svælgets fysiologi afhænger af fødselstildelt køn. Dette kan være et problem, hvis man ved fødslen er tildelt et køn, man ikke identificerer sig med og senere i livet ønsker at skifte køn.

12.1.2 Udviklingstendenser

I sundheds- og undervisningssektoren er der generelt en stigende tendens til at inddrage borgerne mest muligt, når det gælder specialundervisning og rehabilitering.

De logopædiske tilbud koncentrerer sig om borgere med forskellige tale/sprog/stemme-handicap. Her tilbydes undervisning under hensyntagen til specifikke medicinske diagnoser, men også i situationer hvor diagnosen for talehandicappet ikke kan fastsættes med knivskarp præcision. Ligeledes kan de pågældende lidelser ytre sig meget forskelligt, afhængigt af borgerens fysiske, psykiske og sociale baggrund.

Logopædiens fokus har derfor i de senere år været rettet mod 'det hele menneske', hvilket bl.a. blev manifesteret i vejledningerne fra Danske Tale- Høre- Synsinstitutioner (DTHS). Disse vejledninger er et håndterbart sæt af guidelines og god praksis inden for udredning og evaluering af de logopædiske kommunikationsvanskeligheder, og tager udgangspunkt i WHO's internationale klassifikation af funktionsevne, handicap og sundhed (ICF-modellen). En stor del af udviklingen de senere år har handlet om at implementere ICF-tankegangen ude på de enkelte kommunikationscentre.

Som en følge heraf, har der været stor opmærksomhed på det faktum, at logopædisk praksis bevæger sig i et spændingsfelt mellem erfaring og evidens.

Evidensbaseret praksis baserer sig på tre grundpiller i rehabiliteringen: Borgeren, underviseren og det videnskabelige belæg for interventionen. Der er imidlertid kun få studier i udrednings- og undervisningsmetoder inden for de logopædiske fagområder, der bærer den højeste grad af videnskabelig evidens.

For at kunne evaluere indsatsen, har det derfor vist sig nødvendigt at trække på andre ressourcer – herunder borgerens egne oplevelser og logopædens vurderinger i interaktion med borgeren.

De udviklingstendenser, der er fokus på såvel nationalt, regionalt og kommunalt er at udvide menneskesynet, idet den centrale person ses og forstås, ikke blot som 'et helt menneske', men også som et menneske med omgivelser, medmennesker og nære pårørende.

Fremtidens arbejde peger således i retning af fortløbende at udvikle målemetoder inden for livskvalitet, erkendelse og mestring af kommunikation.

12.1.3 Undervisningens overordnede mål

Det er undervisningens overordnede mål at fremme kommunikative færdigheder.

Der udarbejdes i fællesskab med borgeren individuelle målsætninger, som bygger på resultaterne af udredningen.

Målene for de specifikke fagområder er:

- **Dysartri:**
  - at begrænse/ afhjælpe talemotoriske forstyrrelser
  - at blive bevidst om egne ressourcer og begrænsninger
  - at opnå vilje og sikkerhed i at benytte alternative kommunikationsstrategier
  - at blive tryk i den forandrede livssituation
- **Stemmevanskeligheder:**
  - at begrænse/ afhjælpe specifikke stemmeproblemer
  - at blive bevidst om sin egen stemme og at drage omsorg for den

- at få kendskab til stemmetekniske redskaber
- **Afasi:**
  - at begrænse/ afhjælpe de sproglige vanskeligheder
  - at blive bevidst om egne ressourcer og begrænsninger
  - at opnå kendskab til og få erfaring med strategier til mestring af de opståede vanskeligheder
  - at blive tryk i den forandrede livssituation.
- **Stammen:**
  - accept af stammen som et grundliggende vilkår
  - at opnå en mere flydende tale
  - at begrænse/ afhjælpe kommunikative vanskeligheder
  - at blive bevidst om og bekendt med sin egen stammen.
- **Stemmeundervisning og -rådgivning til transkønnede personer:**
  - ændre på stemmen og gøre den mere maskulin eller feminin
  - undervisning i generelle og specielle forhold omkring stemmebrug.

12.1.4 Undervisningens overordnede indhold og form

Med udgangspunkt i udredningen, udarbejdes i fællesskab med borgeren individuelle målsætninger for undervisningen.

Der tages altid afsæt i den enkeltes situation og oftest tilbydes undervisningen som eneundervisning. I særlige tilfælde tilbydes der gruppeundervisning.

Der er gerne to parametre, som særligt er i fokus. Der arbejdes med at begrænse/afhjælpe vanskelighederne med afsæt i specifikke øvelser og opgaver, og der arbejdes med at forvalte de tilgængelige ressourcer bedst muligt.

12.1.5 Udredningspraksis

Der foretages en udredning af deltagerens individuelle talevanskeligheder byggende på DTHS' vejledninger i god praksis. Denne udredning danner tillige fundament for en systematisk evaluering.

Udredningen for de specifikke fagområder udføres med afsæt i:

Dysartri:

Talepædagogisk dysartriudredning (TDU) og Test af fonologisk forståelighed (TFF) indgår på Kommunikationscenter Thisted sammen med et screeningsmateriale inspireret af Freed og et spørgeskema til pårørende i et samlet materiale til udredning af dysartri.

Stemmevanskeligheder:

Udredningen tager afsæt i øre- næse- halslægenes fund og bygger herefter videre med forskellige udrednings- og testmaterialer: Skema til udredning af dysfoni (STUAD) herunder funktionsprøver og auditiv stemmeanalyse, Voice Handicap Index (VHI) samt akustisk stemmeanalyse ved hjælp af computerprogrammet MDVP Sona Speech med ADSV.

Afasi:

Udredningen tager afsæt i WAB-testen (neuropsykologisk funderet) til beskrivelse af afasitype og sværhedsgraden og PALPA (psykologisk undersøgelse af sprogprocessering) som supplement for mere detaljeret beskrivelse af vanskeligheder og ressourcer.

Stammen:

I udredningen af stammen er der fokus på den hørbare stammen, den synlige stammen og den psykologiske overbygning. Der anvendes Visuel Analog Skala (VAS), Perceptions of stuttering inventory (PSI) samt Vurdering af egen stammen (WASSP).

12.1.6 Evaluering af de senere års visioner og målsætning for fagområdet

Målsætningen var at holde fokus på effektiviteten i undervisningsmetoder og efterstræbe den evidensbaserede praksis videst muligt.

Derfor har den forgangne periode været kendetegnet ved, i de tilfælde, hvor det var muligt, at tilrettelægge undervisningen ud fra effektmålinger samt at forny forskellige praksisser. Det har været en proces, som bibragte ny viden og fordrede, at man kiggede på undervisningspraksis med nye øjne. Sidste års målsætning påpegede også vigtigheden af at tilegne sig viden gennem læsning af faglitteratur, efter- og videreuddannelse samt faglige netværk.

Der har været mulighed for at tilegne sig faglitteratur og deltage i kurser på specifikke områder (fx Parkinson og PALPA) ligesom taleteamet har deltaget i/bidraget til Tale-søjlemøderne i DTHS regi. Netværk er i denne tid karakteriseret ved naturlige opbrud og nykonstellationer, og taleteamet på Kommunikationscenter Thisted er i færd med at opbygge et nyt netværk på tværs af regionale grænser.

Det seneste års fokus har afstedkommet en åbning til forskellige studier og interesseområder og har været med til at give en pejling på det kommende års visioner og målsætninger.

12.1.7 Fagområdets visioner, udviklingsplaner og mål

Det er visionen og målsætningen for den logopædiske intervention, at have et øget fokus på det nære netværk¹ og relationen til den person, som oplever kommunikative vanskeligheder. Det er målsætningen, at vi med en mere systemisk tilgang, kan opkvalificere et fagligt resultat på aktivitets- og deltagelsesniveau:

1. Taleteamet ønsker, at videreudvikle et spørgeskema til de pårørende. Skemaet skal bidrage med relevant viden som grundlag for udredning og evaluering af den ramtes aktivitets- og deltagelsesniveau i daglige rammer.
2. Vi ønsker at inddrage det nærmeste netværk i et tættere samarbejde i forhold til undervisningen af en borger med svære kommunikative vanskeligheder ved bl.a.
  - a. at etablere en tæt kontakt til én kontaktperson på bl.a. plejecentre o.l.
  - b. systematisk at tilbyde undervisning/ vejledning/ rådgivning til nærmeste netværk i forhold til kompenserende kommunikationsstrategier.

Vi ønsker ligeledes at afprøve, udvikle og systematisere principper omkring begrebet psykoeducation. Hermed menes, at undervisningen i højere grad vil sigte på at formidle viden om bl.a. hjernen, sproglige processer, non-verbalt sprog og taleproduktion, samt hvilke vanskeligheder, der kan opstå i forbindelse med den pågældendes specifikke forhold.

Der vil være fokus på formidling af den faglige viden, der knytter sig til vanskeligheder vedr. kommunikation på såvel kropsniveau som aktivitets- og deltagelsesniveau. Målet er, at den ramte (og det nærmeste netværk) opnår indsigt i de opståede vanskeligheder, og erhverver sig problemløsningsstrategier og en positiv selvopfattelse.

12.1.8 Andre forhold vedr. fagområdet

For at bevare og udvikle et godt fagligt grundlag for intervention på området fordrer det, at vi på Kommunikationscenter Thisted holder os fagligt opkvalificeret og orienteret ved at søge viden gennem

- efter- og videreuddannelse
- deltagelse i faglige netværk
- ved læsning af dansk og international faglitteratur

12.1.9 Praktiksted for studerende

Det er muligt for studerende at afvikle praktik på Kommunikationscenter Thisted.

12.2 Erhvervet hjerneskade og andre neurologiske lidelser

---

¹ Det nære netværk kan være: 1. nærmeste pårørende 2. kontaktpersoner på plejecentre 3. undervisere på andre uddannelsesinstitutioner eller 4. andre, som har en central position i forhold til den pågældende

I Danmark regner man med, at omkring 20.000 personer hvert år rammes af hjerneskade og andre neurologiske lidelser, og det anslås, at mere end 125.000 mennesker i Danmark lever med følger-virkninger efter erhvervet hjerneskade og andre neurologiske lidelser (Sundhedsstyrelsen 2011).

På mange områder er hjernen menneskets mest sårbare organ. En skade i hjernen heler ikke på samme måder som skader andre steder i kroppen – det er ikke bare et spørgsmål om at komme på benene igen i løbet af et par uger eller tage den med ro i en periode.

En hjerneskade har konsekvenser for, hvem man er, og for den måde man tænker, handler og føler på. En hjerneskade kan forandre alt på få sekunder – og hjerneskaden kan forårsage en uoverskuelig mængde konsekvenser for den ramtes familie, venner og arbejdsplads.

Alt afhængig af det område i hjernen, der bliver beskadiget, kan eftervirkningerne være vidt forskellige. Der kan være problemer kognitivt, følelsesmæssigt, adfærdsmæssigt og fysisk – eller mere typisk en kombination af problemer på alle fire områder.

Neuroteamet på Kommunikationscenter Thisted tilbyder undervisning til personer, hvor det i særlig grad er de kognitive/intellektuelle problematikker, der giver vanskeligheder.

Følgerne efter en hjerneskade kan f.eks. omfatte vanskeligheder med:

- Opmærksomhed, f.eks. lære nye ting.
- Hukommelse og koncentration
- Struktur og overblik, f.eks. planlægning af hverdagen
- Energiforvaltning, øget fysisk og mental træthed, øget søvnbehov m.v.
- Syn, balance, læsning, motorik m.v.
- Skrive-/regne-/læsevanskeligheder, sproglige problemer, fysiske problemer, lav kondition, ændret styrke og udholdenhed m.v.
- Sociale vanskeligheder; personlige og følelsesmæssige ændringer; sorg- og krisereaktioner, angst, depression, ændring af temperament m.v.

Hjerneskader og andre neurologiske kan forårsages af

- blodprop
- hjerneblødning
- trafikuheld
- operativt indgreb
- iltmangel
- hjernerystelse (commotio)
- neurologisk betingede sygdomme f.eks. Parkinsons sygdom og sclerose.

12.2.1 Undervisningens formål

Det overordnede formål er at fremme deltagerens handlemuligheder med udgangspunkt i den ændrede livssituation. Målet er at deltageren finder ressourcer og styrker, der kan bruges til genopbygning af og kompensering for mistede færdigheder. I begyndelsen af undervisningsforløbet vurderes den enkeltes følger-virkninger af skaden, og hvordan disse påvirker hverdagen. Der udarbejdes en individuel undervisningsplan med henblik på, at deltageren tilegner sig nye strategier og handlemuligheder, der kan afhjælpe følger-virkningerne bedst muligt.

Tilbuddet omfatter:

- *forsamtale*
- *udredende undervisning*, hvori der bl.a. indgår en PAS-screening (Pædagogisk Analyse System funderet i neuropsykologiske principper). I PAS-screeningen testes for opmærksomheds-, hukommelses-, analyse- og strategifunktioner. Desuden afdækkes kompetencer og potentialer inden for det sproglige, visuelle, motoriske, logisk matematiske og det personlige/sociale område.
- *undervisningsforløb* med en individuel undervisningsplan udarbejdet med afsæt i PAS-screeningen. Undervisningen foregår som oftest på hold med 4 – 6 deltagere, men der kan også i en kortere periode tilbydes ene- undervisning, hvis dette skønnes nødvendigt.
- *rådgivning/vejledning* af såvel deltagere, pårørende, arbejdspladser m.fl.

- *pårørendekurser*. To gange årligt afholdes pårørendekursus omfattende 3 undervisningsgange. Kurserne annonceres i dagspressen samt på hjemmesiden.

Neuroteamet arbejder tæt sammen med såvel hjerneskadekoordinator, de kommunale genoptræningstilbud samt jobcentre – dette for at sikre en helhedsorienteret og ensartet indsats over for deltageren.

12.2.2 Pårørende arbejde og pårørendekurser

Ved en skade i hjernen, kan det være vanskeligt at erkende, at livet er blevet anderledes. Det er også vanskeligt for de pårørende, når livet ikke længere er, som man havde planlagt og ønsket. Det tager tid og kræver indsigt. Mange har brug for hjælp og støtte til at komme igennem et erkendelsesforløb og videre med det fremtidige liv, som skaden helt naturligt vil påvirke. Det er helt naturligt, at man som pårørende føler sig alene og magtesløs over for den nye livssituation. Derfor tilbyder vi halvårsvis et forløb, som henvender sig til pårørende til personer med en erhvervet hjerneskade.

På kurset arbejdes der bl.a. med:

- Hjernens opbygning og funktioner
- Hvad det vil sige at erhverve en hjerneskade
- Følgevirkningerne af en hjerneskade - bl.a. kommunikative vanskeligheder
- Følelser - fx sorg og frustration.

Kurserne for pårørende ligger uden for normal arbejdstid.

12.2.3 Visioner

Neuroteamet har haft særlig fokus på information og modtagelse af nye deltagere med hjerneskade og andre neurologiske lidelser – og især med særligt fokus på det første møde med deltageren.

Der er udarbejdet informationsmateriale og spørgeskemaer til de pårørende, som sendes til deltageren inden forsamlingen, så deltageren/de pårørende er forberedt på forløbet af forsamlingen.

Desuden er der udarbejdet en visuel skabelon/dagsorden for selve samtalen som dels sikrer, at alle relevante punkter berøres under samtalen og dels skaber en tydelig ramme for samtaleindhold.

Teamet har fået positiv respons på såvel form, materiale og indhold af forsamlingen og vil fremadrettet arbejde videre med dette område.

Fremadrettet vil neuroteamet rette fokus mod den udredende undervisning med henblik på i højere grad at målrette testmaterialet til den enkelte deltager. Desuden vil de individuelle undervisningsplaner, som er omdrejningspunktet for undervisningen, få særlig bevågenhed med det formål at sikre et ensartet undervisningstilbud på et endnu højere fagligt niveau. Dette skal blandt gøres ved, at udarbejde en "værktøjskasse", hvor undervisningsmidler beskrives detaljeret med både fagligt og pædagogisk sigte for øje.

12.3 Høreområdet.

Der kan være mange årsager til hørenedsættelse og de forskellige høretab behandles ikke ens.

Hørevanskeligheder kan være et problem, både på arbejdet og i private sammenhænge og kan medføre forringet livskvalitet.

På høreklinikken er den hørehæmmedes hørelse blevet grundigt undersøgt, og et evt. høreapparat er blevet nøje udvalgt for netop at afhjælpe det specifikke høretab og behov.

I såvel private som offentlige høreklinikker vejledes den hørehæmmede i betjening af høreapparatet m.v. Nogle hørehæmmede vil efterfølgende blive tilbudt supplerende undervisning og vejledning hos Kommunikationscenter Thisted's hørefaglige team.

De hørehæmmede tilbydes rådgivning og undervisning, der sigter på at begrænse eller helt afhjælpe høreproblemet og forbedre livskvaliteten for de hørehæmmede.

Tilbud:

Undervisning/rådgivning/vejledning jævnfør LSV vedr. ...

- vedligeholdelse, betjening, servicering af høreapparat
- høretaktik, personlig samtale
- høretekniske hjælpemidler, vejledning i brug samt hjælp til ansøgning
- henvisning til relevante kursustilbud
- cochlear implant (CI) undervisning
- tinnitus/ménière vejledning.

Høreomsorgskonsulentens arbejdsområder:

- rådgivning og vejledning samt praktisk hjælp i forbindelse med anvendelse og betjening af høreapparater til borgere, der ikke selv er i stand til at passe og vedligeholde deres høreapparat
- formidling af kontakt til hørekonsulenten i nødvendigt omfang
- forestå information og vejledning i forhold til ældreområdet medarbejdere
- kontaktperson for ældreområdet medarbejdere i forbindelse med servicering af borgere med høreapparat
- opfølgning af bevilgede høretekniske hjælpemidler
- bevilling af høretekniske hjælpemidler og fører oplysningerne i hjælpemiddeldatabasen og afsendelse af digitalt brev til borgerne om bevillingen
- modtager returnerede høretekniske hjælpemidler

Kurser:

Hørekonsulenterne afholder løbende kurser efter behov og ønsker fra brugerne, f.eks.

- ménière kurser, evt. i form af personlig samtale/rådgivning
- tinnitus kurser
- kurser for hørehæmmede
- "Kørekort til dit høretab".

12.3.1 Visioner for høreområdet

De overordnede tanker og visioner er, at

- skabe den højest mulige livskvalitet for høreapparatbrugerne gennem bl.a. hørepedagogisk opfølgning
- sikre den bedst mulige kvalitet og effekt af det offentlige tilskud til høreapparater.
- at der etableres et tættere samarbejde med
  - det kommunale system
  - Høreklinikken
  - private udbydere - det kan f.eks. være i form af faste møder, hvor de enkelte områder informerer og informeres så alle løbende holdes ajourført.

De konkrete visioner for 2020-22 omfatter

- kurser til de sværest ramte hørehæmmede
- åbent-hus arrangementer med forskellige temaer vedr. hørevanskeligheder så som
  - erhvervsaktives hørevanskeligheder
  - hjælpemidler
  - høretaktik
  - "komme i gang" kurser (skuffeapparater).
- arbejde hen imod mere pædagogik frem for teknik
- etablering af samarbejde med andre hørefaglige netværk
- deltagelse i temadage (studieture, refleksionsdag, virksomhedsbesøg m.m.)
- kontinuerligt samarbejde med bl.a. plejehjemmene

- opfølgning på de hørehæmmede
- ajourholdelse af personalets faglige viden
- kurser målrettet plejepersonale
- kurser for SOSU praktikanter

12. 4 Psykiatriområdet (sindslidende)

Sindslidende er en målgruppe, der med rette er stor fokus på fra samfundets side i øjeblikket. Der er forskellige tilbud til denne udsatte og skrøbelige gruppe mennesker spændende fra direkte behandling over diverse aktivitetstilbud til væresteder.

Kommunikationscenter Thisted tilbyder noget unikt i denne vifte af tilbud.

I Sundhedsstyrelsens nationale strategi for psykiatri står der: "Den medicinske behandling er dog ikke tilstrækkelig til at genopbygge patientens tro på sig selv og patientens evne til at mestre sit liv og genvinde håb om, at situationen kan bedres" (p. 22).

At kunne mestre livet er netop vores mission på Kommunikationscenter Thisted.

Selv om Kommunikationscenter Thisted's tilbud ikke er en del af det psykiatriske tilbud, kan vi bidrage til opfyldelsen af Sundhedsstyrelsens intentioner og strategi.

Kompenserende undervisning, der sigter på, at deltageren gennem undervisningen får redskaber, der netop gør, at livet bliver lettere at mestre.

Undervisningen tager sit udgangspunkt i den enkelte og dennes specielle behov.

Der er dog områder, der i højere eller mindre grad gælder alle målgrupper, nemlig lav selvtillid, stigmatisering, dårlig koncentration og problemer med sociale relationer og den deraf følgende isolation.

Til bedring af dette kan vi bidrage gennem vores tilbud til sindslidende.

Ud over den daglige undervisning vil vi have speciel fokus på:

1. I arbejdet og i mødet med sindslidende, går begrebet "recovery" igen, hvilket vi har valgt at have fokus på og være en del af. Det gør vi i den daglige undervisning, men i endnu højere grad ved at sætte emner som f.eks. "livshistorie" og "filosofi/livsforståelse" på programmet. Tilgangen vil ikke være terapeutisk men undervisende og vejledende.
2. Der er øget opmærksomhed på hjælpemidler – både lavteknologiske og højteknologiske, der kan bidrage til, at deltagerens hverdag fungerer mere hensigtsmæssigt.
3. På sigt kan det være hensigtsmæssigt at etablere åben rådgivning/vejledning.
4. Vi kan tilbyde fjernundervisning, hvor undervisningen sker via mail, GoogleDoc etc. Det kræver naturligvis undervisning i hjemmet i brug af disse funktioner, og vil som sådan kræve nogle ressourcer.

Det er væsentligt – og i overensstemmelse med Sundhedsstyrelsens strategi – at der er en bred vifte af tilbud til sindslidende. Kompenserende undervisning har nogle særlige tilgange til at motivere og inspirere deltagerne til i højere grad at kunne mestre deres liv som f.eks. gennem at styrke selvtillid, bryde social isolation og meget mere.

12.4.1 Udredningspraksis

Når en potentiel deltager ansøger om undervisning – eller der ansøges for vedkommende – indkaldes denne til en forsamtale.

I løbet af forsamlingen opbygges den første spæde relation og det sikres, at vedkommende er en del af målgruppen. Der tales nøje om vedkommendes problemer og vanskeligheder, der kan have relevans for undervisningen, og undervisningens indhold drøftes. Efter udredningssamtalen indstilles den potentielle deltager til undervisning og i tilfælde af at indstillingen godkendes påbegyndes undervisningen hurtigst muligt. Inden for gruppen med psykisk syge er det meget væsentligt, at deltageren kommer i gang med undervisningen så hurtigt som muligt.

12.4.2 Undervisningens overordnede mål

Undervisningens overordnede mål er – i henhold til vores målsætning på Kommunikationscenter Thisted – at deltageren bliver i stand til bedre at kunne mestre sit liv.

De mest almindelige mål inden for området er:

- øget selvtillid
- bedret koncentration og hukommelse
- brud af isolation og social træning
- men også målsætning som det at kunne læse en bog
- eller det at kunne skrive en tekst.

12.4.3 Undervisningens overordnede indhold og form

Undervisningen foregår primært på hold med maksimalt 6 deltagere. Der findes også tilbud inden for kategorien "Råd og vejledning". I særlige situationer kan der tilbydes eneundervisning i en begrænset periode.

Der bruges i undervisningen forskellige metoder til at afhjælpe deltagerens funktionsnedsættelser – det kan være forskellige relevante øvelser, samtaler, hjælp til struktur, og hvad ellers der kan være væsentligt for deltageren i dennes aktuelle situation.

12.4.4 Udviklingstendenser

Psykisk syge er en af de målgrupper, hvor behovet for kompenserende specialundervisning synes at øges. Dette kan skyldes forskellige lovgivninger, der dels kan være fremmende for stress og depression og dels gør det svært, om end ikke umuligt, at opnå førtidspension.

Området præges derfor mere og mere dels af langtidssygemeldte, der i en eller anden form skal tilbage til arbejdsmarkedet og dels af yngre mennesker, der i en eller anden form skal hjælpes til at have et voksenliv.

Det betyder, at gruppen af samarbejdspartnere øges og får nye vinkler og dimensioner. Det betyder også, at der er en tendens til, at antallet afgrænsede pædagogiske "specialopgaver" synes at være i tiltagende.

Der er i samarbejde med Jobcenter Thisted etableret et tilbud i form af kortere kurser m.h.p. på integrering af flygtninge.

12.5 Generelle indlæringsvanskeligheder

12.5.1 Fagområdet målgruppe(r)

Personer med generelle indlæringsvanskeligheder, der har mulighed for at øge deres aktive deltagelse i samfundslivet.

12.5.2 Udredningspraksis

Borgeren indkaldes til forsamtale, hvor det aktuelle færdighedsniveau udredes og beskrives. Der afvikles evt. læse-, stave- og skrivetest.

På baggrund af udredningen opstilles der mål og indhold for den efterfølgende undervisning. Beskrivelsen indgår i indstillingen til specialundervisning for voksne.

12.5.3 Formålet

... med undervisningen er at kompensere for de vanskeligheder, der følger af at have generelle indlæringsvanskeligheder herunder at...

- øge opmærksomhed og selvværdsfølelse
- deltagerne højner deres aktuelle færdighedsniveau.
- deltagerne mestrer dagligdagen på optimalt niveau.

- indføre relevante elektroniske hjælpemidler i hverdagen, der kan kompensere for de nedsatte funktioner
- afprøve og forbedre faglige standpunkter.
- deltagerne oplever ligeværdighed samt deltagelse i samfundslivet.
- erkende egne handlemuligheder i samfundet

12.5.4 Tilrettelæggelse

Undervisningen tilrettelægges ud fra den enkeltes evner og forudsætninger og tilsigter, at der opnås en større selvstændighed i forbindelse med at løse dagligdagens problemer.

Undervisningen foregår på små hold. I ganske særlige tilfælde kan der for en kortere periode gives enmandsundervisning. Undervisningen vil typisk blive tilbudt 1½ time ugentlig i et halvt år.

12.5.5 Indhold

Som eksempler på undervisningsområder kan nævnes

- IT
- dansk
- regning
- kommunikationsundervisning
- fremmedsprog
- samtidsorientering.

12.5.6 Visioner

Undervisningens overordnede målsætning er at gøre deltageren bedre rustet til at begå sig i dagligdagen. Der tages hensyn til deltagerens forudsætninger, de aktuelle omgivelser samt IT-udbuddet.

Undervisningen vil i stigende grad indebære brug af kompenserende teknologi, og herunder indgår deltagerens egne computere og mobiltelefoner o.l. Det teknologiske område er et af indsatsområderne i forhold til målgruppen. Desuden vil det være et indsatsområde at få viden om forskellige nye teknologiske tiltag videreføret til omgivelserne.

På nationalt plan er der strømninger, der går i retning af, at det at lytte en bog er sidestillet med læsning af bog. Der er også en tendens til at anerkende at personer med generelle vanskeligheder også bør have adgang til hjælpemidler på linje med ordblinde.

12.6 Demens i det tidligste stadie

12.6.1 Fagområdets målgruppe

Personer med diagnosticeret demens i det tidligste stadie, der indstilles af de kommunale demenskoordinatorer.

De typiske vanskeligheder der ses ved demens i det tidligste stadie, er vanskeligheder med opmærksomhed, hukommelse, koncentration, struktur og overblik

12.6.2 Undervisningens formål

Undervisningen tager udgangspunkt i den ændrede livssituation. Der udarbejdes en individuel undervisningsplan med henblik på, at deltageren tilegner sig nye strategier og handlemuligheder, der kan afhjælpe eller kompensere for følgevirkningerne.

12.6.3 Undervisningens indhold:

Undervisningens indhold afstemmes med den enkelte deltager. Undervisningen kan eksempelvis indeholde erindringsarbejde, livshistorie, livstræ, computerarbejde, læse og skrivetræning, spil, kunstmaling o. lign.

12.7 Ledelsens visioner og planer

Overordnede betragtninger:

Samfundet er i hurtig forandring, hvorfor langsigtet strategi og planlægning er af begrænset værdi. Alligevel er det forventningen, at virksomheder og institutioner formulerer strategier og planer for fremtiden. Når man ud over de vilkårlige, naturlige og samfundsskabte hurtige forandringer desuden tillægger det politiske niveau, der er offentlige institutioners overordnede ledelsesniveau – et ledelsesniveau der ofte ikke lægger konkrete planer, der er særligt langtrækkende – er det overvejende sandsynligt, at institutionsledelsernes langsigtede strategi og planer bliver udvandet efter kort tid og dermed giver begrænset mening.

Hvis man derimod bevæger sig væk fra langsigtet strategi og langtidsplanlægning og i stedet formulerer *visioner* for institutionen, så er der udstukket en *bevægelsesretning*, der fortløbende kan justeres under hensyn til nye krav og forventninger samt til samfundsudviklingen.

Med dette udgangspunkt har vi i Kommunikationscenter Thisted's ledelse besluttet at formulere nedenstående vision.

Ledelsens vision:

Den overordnede vision er i alle forhold at arbejde frem mod at sikre missionens opfyldelse – "at lære mennesker at mestre livet". Det vil vi gøre ved til stadighed at holde os for øje, at vi skal bestribe sikker drift og sikre at samtlige medarbejdere til enhver tid er fagligt stærke og i alle forhold bedst mulig rustet til at løse opgaverne.

I ledelsen vil vi arbejde på at sikre...

- nytænkning og innovation
- god personalepolitik og godt arbejdsmiljø
- synlig ledelse
- gode fysiske rammer
- synlighed i forhold til borgere og samarbejdspartnere
- optimalt tværfagligt samarbejde internt som eksternt
- de bedste forudsætninger for arbejdet i de selvstyrende teams
- højt fagligt niveau inden for samtlige fagområder
- det hele menneske i centrum
- undervisning baseret på
  - udredning
  - målsætninger
  - individuelle undervisningsplaner
  - evaluering

For yderligere at kvalificere vores tilbud til borgerne vil vi arbejde frem mod, at kvalitetssikre vores tilbud gennem brugertilfredshedsundersøgelser og opfølgning på disse – et arbejde vi forventer at igangsætte inden for den nærmeste fremtid.

Konkret vil indsatsområder frem mod 2022 omfatte:

- Arbejde hen imod at KCT og STU afdelingerne kommer under samme tag. Processen kan indledes med, at vi beskriver fordelene ved en sammenlægning og har opmærksomhed omkring konkrete rammer.
- Inden for LSV-området vil ledelsen rette fokus på nye faglige områder/nicher, som vi kan byde ind på. I praksis skal processen indledes med en grundig kortlægning af behovet og grundig beskrivelse af fordelene ved at gå ind i fagområdet. Nye fagområder skal til at begynde med afvikles som projekter finansieret af projektmidler.
- Fokus på det sociale/relationelle. Tanken er at motivere til sociale aktiviteter, der har for øje at fremme samarbejde og vidensdeling, så aktiviteterne medvirker til effektivisering og bedre løsninger.

- Ledelsen skal have fokus på uddelegering, idet medarbejderne efterspørger opgaver af tværgående karakter ud over egne fagområder.
- STU: Fokus på neuropædagogik samt udvidet forældre-/værgesamarbejde.
- KCT: Sikring af fortsat godt/stort kendskab til forpligtigende kollegial viden- og erfaringsudveksling.
- Generelt: Styrkelse af professionalisme, trivsel/arbejdsmiljø, fortsat sikker og stabil drift og reduktion af kompleksiteten.

I løbet af 2020 skal der anskaffes nyt journaliseringssystem til afløsning af det hidtidige system KIN-GO.

13 SÆRLIGT TILRETTELAGT UNGDOMSUDDANNELSE (STU)

Den Særligt Tilrettelagte Ungdomsuddannelse (STU) er et tilbud til unge, der ikke kan benytte eksisterende ungdomsuddannelser.

For at være i målgruppen skal den unge have afsluttet folkeskolen eller tilsvarende og være under 25 år.

Formålet med det samlede uddannelses tilbud er, at den unge får

- en individuelt tilrettelagt uddannelse, hvor den unge får mulighed for at uddanne sig efter ønsker og evner
- en uddannelse, der gennemføres så tæt på den unges nærmiljø som muligt
- en uddannelse, som understøtter den unges ressourcer og som bedst muligt fremmer udviklingen af den unges faglige, sociale og personlige kompetencer
- en uddannelse, som består af både skole- og praktikophold
- en uddannelse, hvor den unge indgår i et fællesskab med andre unge, der har det på samme måde.

Uddannelsen tilstræber bl.a. at give den unge

- forudsætninger for at leve et så selvstændigt og aktivt voksenliv som muligt
- kendskab til sit nærmiljø og omverdenen
- kompetencer, så den unge kan varetage et job eller videreuddannelse
- mulighed for at kunne mestre en hverdag, der måske indeholder uddannelse, arbejde, fritid eller bolig
- mulighed for at kunne indgå i sociale fællesskaber.

Uddannelsens struktur

- uddannelsesforløbet varer i maksimalt 3 år
- uddannelsen omfatter 840 timers undervisning pr. år, hvilket svarer til 28 lektioner om ugen i 40 uger pr. år
- praktik og andre praktiske aktiviteter indgår evt. i uddannelsen i et omfang på 240 timer pr. år.

Overordnet set omfatter undervisningen

- en almendannende del
- en specifik målrettet del
- en praktikdel.

Uddannelsen kan indledes med et afklaringsforløb. Afklaringen består af struktureret observation i forbindelse med undervisning og praktiske aktiviteter. Der kan indgå forskellige tests til at afklare den unges kompetencer.

På grundlag af afklaringsforløbet udarbejder Koordineret Ungeindsats (KUI) sammen med den unge den endelige uddannelsesplan. Planen vil indeholde fag og aktiviteter, der har til formål at fremme den faglige, sociale og personlige udvikling og den unges evne til at fungere sammen med andre.

Efterfølgende udarbejder uddannelsesstedet en individuel undervisningsplan, som tager udgangspunkt i personlige samt evt. uddannelses- og erhvervsmæssige kompetencer. Der stræbes efter, at den unge bliver bevidst om egne forudsætninger, ønsker og mål. Det lærte skal den unge kunne bruge i sit eget liv uden for uddannelsen. Derfor kan undervisningsplanen indeholde elementer rettet mod:

- *Arbejdspladsen.* Målet er, at den unge bliver bevidst om sine beskæftigelsesmuligheder. Den unge skal afprøve evner og afstemme sine mål i praksis. Undervisningen forgår på STU og i praktikker på værksteder og i offentlige og private virksomheder. Der bliver bl.a. arbejdet med arbejdsmarkedskendskab, hygiejne og normer og regler for adfærd på en arbejdsplads.
- *Boligen.* Målet er, at den unge bliver bevidst om sine bomuligheder. Vi arbejder f.eks. med økonomi, indkøb, budgetter, familie, samlivsformer.
- *Uddannelsen.* Den unge hjælpes med at blive bevidst om sine muligheder for at tage en uddannelse i andet regi. Arbejdet med almindelige skolefag indgår.
- *Fritiden.* Målet er, at den unge bliver bevidst om sine muligheder i fritiden, og at den unge får mulighed for at afprøve dem i praksis. Der bliver bl.a. arbejdet med sport, musik, medier og drama.
- *Praktikforløb og erhvervsvejledning* er i relevant omfang en del af uddannelsesforløbet.

Selvom undervisningen bliver tilrettelagt ud fra individuelle behov, bliver den unge ikke undervist alene. Undervisningen foregår på små homogene hold, hvor den unge er sammen med andre unge, der er i en tilsvarende situation.

13.1 STU afdeling 1 i Skjoldborg

Afdelingen er beliggende på adressen Langebeksvej 8 i Skjoldborg ca. 8 km. syd for Thisted. Den daglige ledelse af tilbuddet varetages af afdelingslederen for STU afdeling 1.

De unge på STU-afdeling 1 er generelt selvhjulpne mht. personlig hygiejne, befordring og almindelige dagligdags funktioner. Svært handicappede unge, der kræver hjælp til personlig hygiejne og ellers er plejekrævende, kan ledsages af personlig hjælper.

13.1.1 Målgrupper

- *Unge udviklingshæmmede*
Fælles for personer med udviklingshæmning er, at deres generelle kognitive funktionsniveau er nedsat. Der ses ofte tillægshandicaps hos mennesker med udviklingshæmning. Det kan f.eks. være adfærdsmæssige problemer, socio-emotionelle problemer, autisme og opmærksomhedsforstyrrelser.
- *Unge med autismspektrumforstyrrelser (ASF)*
ASF er en biologisk betinget udviklingsforstyrrelse. Man taler om, at det er en spektrumforstyrrelse, fordi der er flere former for autisme. Der er fire diagnoser inden for ASF: Infantil autisme, aspergers syndrom, atypisk autisme og gennemgribende udviklingsforstyrrelse. Det kendetegner mennesker med ASF, at de har vanskeligheder med at sætte sig ind i andre menneskers tanker og følelser, og de kan have vanskeligheder med at begå sig socialt. Disse træk kan påvirke personens funktionsniveau i alle situationer i varierende grad.
- *Unge med opmærksomhedsforstyrrelser/ADHD*
Unge med opmærksomhedsforstyrrelser/ADHD kan have enkelte eller kombinerede vanskeligheder mht. opmærksomhed, hyperaktivitet og impulsivitet. Vanskelighederne giver som regel problemer med at opfatte, fortolke, huske, planlægge og orientere sig. Disse vanskeligheder kan bl.a. komme til udtryk i forhold til sociale samspil.

- *Unge med socio-emotionelle vanskeligheder*
Personer med socio-emotionelle vanskeligheder kan have svært ved at leve op til de almindelige forventninger mht. selvforvaltning inden for det personlige, sociale og faglige område. De kan fremstå med et meget lavt selvværd og have store vanskeligheder med den sociale kompetence – f.eks. empati. Adfærdsmæssigt kan de være svingende, kravafvisende og nogle kan blive voldsomt udad reagerende. Desuden kan det være vanskeligt for dem at få overblik og koncentrere sig.

13.1.2 Uddannelsens og undervisningens indhold

Der undervises på STU 1 ud fra en anerkendende synsvinkel og en fælles pædagogisk platform. Alle underviserne arbejder med udgangspunkt i neuropædagogiske teorier, der kan anvendes som redskab til udvikling og forbedring af stedets læringsmiljø ved at styrke lærernes analytiske evner i forhold til mødet med de unge.

Indholdet i tilbuddets overordnede del omfatter:

Den almendannende del peger mod udviklingen af de personlige og sociale kompetencer. Her indgår også obligatoriske emner som, samfundsforhold, almen viden, kommunikation, botræning, offentlige tilbud, hjælpemidler, økonomi m.m.

Den specifikke målrettede del tager udgangspunkt i at udvikle interesser, evner, specielle fag, færdigheder og fritidsinteresser. Desuden indgår forberedelse og træning til beskæftigelsesmæssige aktiviteter. Virksomhedsbesøg og kendskab til arbejdsmarkedsforhold samt forberedelse til praktik indgår også.

Den praktiske del uden for undervisningsmiljøet på STU-afdelingen, er rettet mod udviklingen og afprøvningen af de praktiske evner og færdigheder i virksomheder og institutioner.

Praktikdelen på STU-afdelingerne foregår hovedsageligt i lokalområdet hos private mindre og større virksomheder, kommunale institutioner, i kantiner og på beskyttede værksteder. På STU afd. 1 har man erfaring med en lang sammenhængende praktikdel. Praktikken er på max. 3 mdr. eller efter behov og formåen.

STU afd. 1 har mange samarbejdsrelationer: Der samarbejdes med KUI-vejledere, jobcenteret, sagsbehandlere, private virksomheder, kommunale institutioner, sociale myndigheder, forældre osv.

Den daglige undervisning starter kl. 8.30 og slutter kl. 13.30.

13.1.3 Undervisning i STUs værksteder

Der er etableret værksteder på STU afd. 1. Bl.a. er der etableret et værksted på ca. 120 m², som er indrettet i en tidligere gymnastiksal. Værkstedet omfatter en træafdeling med de diverse snedkermaskiner så som rundsav, båndsav, afretterhøvl, drejebænk, samt almindeligt håndværktøj til træbearbejdning. Desuden omfatter værkstedet en metalafdeling med bl.a. en CO² svejsemaskine i indrettet svejsekabine, og værkstedet råder over et begrænset udvalg af værktøjer til metalforarbejdning. Lokalet er forsynet med en port, så det er muligt at køre en bil, en havetraktor eller lignende ind i værkstedet.

Til anvendelse i forbindelse med STU-elevernes pasning af udearealerne råder STU afd. 1 over kædesave, buskryddere, hækkeklippere m.m.

Værkstedsaktiviteterne omfatter derfor også arbejde i "Det grønne område".

I tilknytning til træ- og metalværkstedet er der et lille smykkeværksted.

Opgaverne og aktiviteterne bliver udført individuelt eller i små grupper.

Opgaverne opdeles over tid i 3 kategorier:

- Produktion til elevens eget brug.
- Produktion af emner som defineres af lærerne.
- Produktion eller relevant vedligeholdelse af inventar på skolen.

For de elever, som er tilknyttet værkstedsgruppen på STU, vil hovedparten af undervisningstiden i løbet af ugen blive afviklet med værkstedsaktiviteter med følgende fokuspunkter:

- Kendskab til materialer.
- Kendskab til værktøj.
- Brug af værktøj samt opnåelse af rutine.
- Sikkerhed i forbindelse med arbejdet.
- Teoretisk arbejde mht. opmåling, beregninger, arbejdstegninger og indkøb.
- At udvise vilje, engagement, initiativ og evne til at udføre et stykke relevant fysisk arbejde.

13.1.4 Særligt tilbud til unge autister

I forbindelse med Thisted Kommunes ønske om at være selvforsynende med STU-tilbud til unge med autisme blev der i 2014 etableret et særligt STU-tilbud. Tilbuddet imødekommer de særlige behov, der skal tages hensyn til i forbindelse med undervisningen – herunder at der er brug for andre betingelser for læring – både på det faglige, sociale og personlige plan.

I Thisted Kommunes politik for børn og unge med særlige behov for støtte er anerkendelse et nøgleord - at hvert barn og ung behandles som noget særligt og må mødes med respekt.

De politiske mål, der danner grundlag for indsatsen er:

- Helhedsorienteret indsats.
- Forebyggelse og tidlig indsats.
- Tilbud i nærmiljøet.
- Sundhedsfremme.
- Omkostningsbevidst indsats.

Med det nye tilbud på STU afd. 1, anerkender Thisted Kommune STU lovens intentioner, og forsøger at give unge med særlige behov en mulighed for uddannelse, der tilrettelægges ud fra den enkelte unges interesser og muligheder og med en tryk base i form af den nye autistafdeling – en base hvorfra de kan søge sammen med andre unge fra STU afd. 1 – men i deres eget tempo. En uddannelse der hjælper dem til at mestre livet!

13.1.5 STU-afdelingens hjemmeside

STU afdeling 1s hjemmeside: <http://www.thisted.dk/stu>

13.2 STU afdeling 2 i Møllehuset

Særligt om STU afd. 2 skal nævnes, at STU i Møllehuset er et samarbejde mellem Børne- Familieforvaltningen og Beskæftigelses-, Sundheds- og Socialforvaltningen i Thisted Kommune.

Tilbuddet gives til unge mennesker, som er bosat i Møllehuset eller som er hjemmeboende. På nuværende tidspunkt har Møllehuset mulighed for at tilbyde ca. 10 STU-pladser.

Møllehusets STU-uddannelse hører under Kommunikationscenter Thisted. Den daglige ledelse af STU-afdeling 2 varetages af en afdelingsleder.

Personalesammensætningen i Møllehusets STU udgøres af pædagoger samt medhjælpere.

13.2.1 Målgruppen

Målgruppen for STU-afdeling 2 i Møllehuset er unge mennesker med handicap af varierende grad. STU-afdeling 2 i Møllehuset henvender sig til en bred gruppe

- unge med multiple funktionsnedsættelser
- unge med diagnoser inden for autismespektret, der har brug for forudsigelighed, struktur og individuelle aktivitetsprogrammer, grundet bl.a. deres hyperaktivitet og tilknytningsforstyrrelser.

13.2.2 Fysiske rammer

Møllehuset er et stort lyst hus med mange specialiserede hjælpemidler og muligheder for aktiviteter både ude og inde. Bl.a. et snoezelhus, en tumlesal, sansehave, legeplads m.v. Møllehuset råder desuden over en lang række af specialcykler.

Møllehuset ligger i Thisted og i gå- eller cykleafstand til fjorden, skoven, gågaden og svømmehallen. Nærområdet bruges dagligt til aktiviteter. I STU-afdeling 2 prioriterer vi højt at være en del af det kulturelle liv i nærmiljøet.

Møllehuset er en organisation med mange personaler med en bred vifte af specialiseret viden om det pædagogiske arbejde med handicappede børn og unge. STU er en aktiv og integreret del af denne organisation.

13.2.3 Tilbuddets indhold

Der udarbejdes individuelle planer for hver enkelt ung. Planerne udarbejdes efter en afklaringsperiode i STU-uddannelsens start på 12 uger. I planerne tages der udgangspunkt i den enkeltes målsætninger og de pædagogiske metoder. Der udarbejdes desuden et individuelt program for hver enkelt ung.

Undervisning tilbydes inden for flg. temaer:

- *Fysiske / motoriske aktiviteter*
Der er fokus på, at det giver de bedste muligheder for indlæring for de unge, hvis kroppen er i god form. Alle unge har derfor daglig motion på programmet. De motoriske aktiviteter er planlagt efter deres individuelle niveau. Eksempler på motion kan være fys. øvelser, udstrækning, gå i meywalker, gåture, cykelture, svømning, balancetræning, ridning m.v.
- *Kommunikation*
STU-afdeling 2 modtager unge med et varieret niveau for evnen til at kommunikere med omverdenen. Der fokuseres på at lære de unge en hensigtsmæssig kommunikationsform, der udvikler evnen til at gøre sig forståelig og evnen til at forstå, hvad omverdenen kommunikerer til den unge. Kommunikationsmetoderne er af forskellig art; tegn til tale, taktile tegn, konkrete, øjenudpegning, kropssprog, lyde, verbalt sprog, boardmaker m.v. Der gøres også brug af IKT/teknologiske hjælpemidler.
- *Sansestimulation*
De unge i STU-afdeling 2 har generelt en del udfordringer i sit sanseapparat. I STU-afdeling 2 arbejdes med udvikling af sanserne. Der er især fokus på de sansemotoriske sanser; vestibulærsansen, den proprioceptive sans (muskel- og ledsansen) og den taktile sans (berørings-sansen). Der arbejdes naturligvis også med andre sanser bl.a. syns-, høre- og lugtestimulation. Personalet får råd og vejledning fra forskellige konsulenter til at afdække og kompensere for de sansemæssige udfordringer, de unge har. Dermed kan der arbejdes målrettet med den enkelte unges sanseprofiler.
- *Musiske aktiviteter*
I STU-afdeling 2 er musik og sang en vigtig del i undervisningen. Musikken giver livsglæde, musik, rytmer, og sang bruges med succes i samvær og kommunikation, det giver en fælles forståelse i samværet. Man mødes hver morgen til fælles morgensang, og der gøres desuden brug af en musikterapeut. Musik bruges ligeledes som et hjælpemiddel til at skabe ro omkring de unge og sænke arousal eller omvendt til at gøre unge mere aktive; højne arousal.
- *Sociale aktiviteter*
Der arbejdes på at de unge skal være en del af en social sammenhæng på sit niveau. Der indgår mange aktiviteter, der træner de sociale kompetencer. Bl.a. er der hver morgen morgensang, hvor de unge og personalet deltager. Der er desuden jævnligt aktiviteter eller udflugter, hvor de unge får nogle fælles oplevelser. Nogle af de unge har store sociale kompetencer, men andre har brug for at arbejde med social-træning. Der arbejdes ud fra den anerkendende tilgang i samværet med de unge, så de føler sig forstået og får succesoplevelser i socialt samvær.

- *Træning i Almindelig Daglig Livsførelse (ADL)*

De unge i STU-afdeling 2 er på et meget forskelligt niveau med hensyn til ADL. Der arbejdes på, at de unge skal være så selvhjulpne som muligt. De unge trænes i brug af trykkontakter, så de dermed får mulighed for at være med renlighedstræning, tage tøj af og på, vaske hænder, være aktiv i spise-situationer m.v. Desuden anvendes bl.a. boardmaker til at synliggøre og indøve nogle processer, så de unge på sigt bliver så selvhjulpne som muligt.

Der lægges stor vægt på den daglige omsorg og pleje. Grundelementet er, at de unges trivsel er i højsædet, og at der i det daglige tages udgangspunkt i den enkeltes ressourcer den pågældende dag, og vi planlægger niveauet for undervisningen efter dette. Der er altid fokus på at de unge skal have en god dag med fokus på gode oplevelser og livskvalitet.

13.2.4 Praktik

Afhængig af den unges handicap og behov, er det muligt at planlægge praktikforløb for hver enkelt. Praktikkens omfang vil blive planlagt under hensyntagen til den enkeltes behov.

13.2.5 Samarbejdspartnere

Hver ung har sin egen kontaktpædagog, og der er et tæt samarbejde mellem forældrene, bosteder og personalet i STU-afdeling 2. Der samarbejdes desuden med bl.a. fysioterapeuter, synskonsulenter, døv-blinde-konsulenter, KUI-vejledere og sagsbehandlere.

13.2.6 Faglig platform

I STU-afdeling 2 arbejdes der ud fra en faglig platform med vægt på flg. elementer:

- KRAP (Kognitiv, ressourcefokuseret, anerkendende pædagogik)
- Gentle teaching (sætter fokus på vigtigheden af de menneskelige relationer)
- Struktureret pædagogik (visuelt billedmateriale, procesbeskrivelser m.v.)
- Den værdsættende analyse; den positive historie / den positive tilgang
- Målrættede sanseprofiler (der arbejdes med individuelle sanseintegrations modeller).

13.2.7 STU-afdelingens hjemmeside

For uddybende information om det faglige fundament i STU-afdeling 2 i Møllehuset, henvises til hjemmesiden:

<http://www.thisted.dk/Institutioner/institution/moellehuset.aspx>

14 YDELSESKATALOGET

Ydelseskataloget beskriver de tilbud, som Kommunikationscenter Thisted giver i henhold til Lov om Specialundervisning for Voksne (LSV) og loven om Ungdomsuddannelse for unge med Særlige behov (STU).

Ydelseskataloget er ud over at være en oversigt mht. de forskellige ydelser også et supplement til virksomhedsplanen.

I forbindelse med ændringer af efterspørgslen – herunder bruges og samarbejdspartners ønsker om nye ydelser – ændres Ydelseskataloget.

Det aktuelle Ydelseskatalog kan ses på Kommunikationscenter Thisted's hjemmeside.

15 STATISTIK FOR LSV-OMRÅDET

Skemaet på næste side viser antallet af deltagere fordelt på de forskellige deltagerkategorier fra 2006.

	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Talevanskeligheder	198	121 ¹	135	141	144	139
Hørevanskeligheder	3.298 ²	3.450 ²	3.145 ²	3.597 ²	3.196 ²	2.445 ²
Hjerneskode/Neuroområdet	64	80	98	110	119	121
Sindslidende	26	50	62	71	90	76
Generelle indlæ.vansk. (GI)	44	59	154 ³	17	23	19
Teknologi	2	6	6	8	3	4
I alt	334⁴	316⁴	315⁴	347⁴	379⁴	359⁴

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Talevanskeligheder	128	130	138	147	132	144
Hørevanskeligheder	2.615 ²	2.007 ²	1.382 ²	1.758 ²	1.870 ²	1.834 ²
Hjerneskode/Neuroområdet	105	110	143	172	149	149
Sindslidende	77	95	109	109	137	127
Generelle indlæ.vansk. (GI)	25	31	30	32	46	28
Teknologi	9	7	6	4	2	5
I alt	344⁴	373⁴	426⁴	464⁴	466⁴	453⁴

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Talevanskeligheder	147	155				
Hørevanskeligheder	2.149 ²	2.094 ²				
Hjerneskode/Neuroområdet	140	150				
Sindslidende	101	94				
Generelle indlæ.vansk. (GI)	31	29				
Demens i tidligste stadie	11	9				
Teknologi	6	4				
I alt	436⁴	441⁴				

1. Fra 2007 er sygehusundervisningen i henhold til Strukturreformen overgået til regionen, hvilket forklarer nedgangen i deltagerantallet.
2. Det høje deltagerantal skyldes mange meget kortvarige konsultationer.
3. Faldet i deltagerantallet skyldes, at der i 2006 og 2007 blev afviklet særlige ugekurser for målgruppen.
4. Hørevanskeligheder er ikke med i sammentællingen.

Serviceerklæring

for

Kompenserende Specialundervisning for Voksne og høreomsorg

ved Kommunikationscenter Thisted

Gældende fra 1. august 2019

Om servicedeklarationen

Formålet med servicedeklarationen er at informere borgere og samarbejdsparter om det serviceniveau, man kan forvente ved henvendelse til og modtagelse af ydelser ved Kommunikationscenter Thisted.

Servicedeklarationen beskriver i overordnet form Kommunikationscenter Thisted's tilbud til voksne i Thisted og Morsø kommuner.

Desuden følger en beskrivelse af sagsforløbet, som borgerne møder ved ansøgning om ydelser ved Kommunikationscenter Thisted.

Servicedeklarationen er tillige retningsgivende for prioriteringen og afviklingen af arbejdsopgaverne på Kommunikationscenter Thisted.

Om Kommunikationscenter Thisted

Ved Kommunikationscenter Thisted tilbydes kompenserende specialundervisning for voksne efter Lov om Specialundervisning for Voksne. Der er indgået aftale mellem Thisted og Morsø kommuner således, at borgere fra Morsø Kommune har fri henvendelsesret til Kommunikationscenter Thisted. Thisted Kommune er driftsherre.

Til borgere i Thisted Kommune tilbydes høreomsorg i henhold til Serviceloven.

Lov om Specialundervisning for Voksne

Den kompenserende voksenspecialundervisning har til formål at afhjælpe eller begrænse virkningerne af deltagernes handicap gennem specialundervisning og/eller rådgivning/vejledning.

Forudsætningen for at tilbyde borgerne ydelser er, at ydelsen har en kompenserende effekt i forhold til den enkelte borgers funktionsnedsættelse. Ydelsen ophører, når målet for ydelsen er nået, eller når Kommunikationscenter Thisted's specialiserede medarbejdere vurderer, at ydelsen ikke (længere) har den fornødne kompenserende effekt.

Ved Kommunikationscenter Thisted følges Undervisningsministeriets vejledning til Lov om Specialundervisning for Voksne.

Høreomsorg i henhold til Serviceloven

Formålet er at vejlede og rådgive borgere i forbindelse med brug af høreapparater. Høreomsorgen træder normalt til, hvor borgeren ikke kan klare almindelige daglige opgaver i forbindelse med brug af høreapparat og høretekniske hjælpemidler.

Målgrupper

Ved Kommunikationscenter Thisted tilbydes ydelser til voksne med funktionsnedsættelser som følger af:

- talevanskeligheder
- hørevanskeligheder
- hjerneskade eller andre neurologiske vanskeligheder
- psykiatriske vanskeligheder
- generelle indlæringsvanskeligheder
- demens i det tidligste stadie

Ydelseskataloget

Kommunikationscenter Thisted's ydelser inden for ovennævnte kategorier kan ses detailbeskrevet i Ydelseskataloget. Ydelseskataloget kan læses på hjemmesiden www.thisted.dk/kc

Kerneydelser

Kommunikationscenter Thisted's kernedydelser omfatter:

- specialundervisning afviklet som individuel undervisning på hold, som eneundervisning eller i kursusform

- rådgivning/vejledning
- udredning til internt brug med henblik på undervisning og/eller rådgivning/vejledning
- pårørendesamarbejde
- høreomsorg

Andre ydelser

Såfremt der ud over kerneydelserne er kapacitet kan Kommunikationscenter Thisted tilbyde følgende ydelser i forhold til deltagerne og samarbejdsparter:

- levering af kortfattede statusredegørelser (telefonisk eller evt. skriftligt)
- deltagelse i eksterne møder – herunder sagsbehandlingsmøder
- hjemmebesøg hos deltagere der ikke på nogen måde har mulighed for at komme ind på kommunikationscenteret
- kurser for samarbejdsparter
- informationsmøder

Højt specialfagligt niveau

Der lægges vægt på, at Kommunikationscenter Thisted's tilbud til en hver tid er på det højst mulige faglige niveau. Dette sikres dels ved at medarbejderne har erhvervet sig et højt grunduddannelsesniveau, og dels ved at medarbejderne løbende efteruddannes, så de kan introducere de nyeste pædagogiske interventionsmuligheder i forhold til deltagernes funktionsvanskeligheder.

Åbningstid

Kontorets åbnings- og telefontid (tlf.: 99 17 27 25):

Mandag – torsdag: kl. 8.00 – 14.00

Fredag: 8.00 – 12.00.

Høreområdet daglige telefontid (tlf.: 99 17 27 36):

Mandag: 9.00-9.30

Tirsdag – fredag: 8.00 – 9.30

Principielt er Kommunikationscenter Thisted åben hele året, men af hensyn til personalets ferieafvikling vil der typisk være lukket eller nedsat aktivitet i uge 7, de 3 sidste uger af juli (evt. rækkende ind i den første uge af august), i uge 42 samt i forbindelse med julen (typisk i perioden 22. december til og med 1. januar).

Anmodning om ydelser

Anmodning om ydelse sker ved fremsendelse af ansøgningsskema. Ansøgningsskemaet kan hentes på hjemmesiden eller ved henvendelse til kontoret (tlf. 99 17 27 25).

Det typiske borgerforløb

Eftermodtagelse af ansøgningen iværksættes det typiske sagsforløb:

1. Ansøgningen overdrages til en konsulent i det fagområde, som ansøgningen angår.
2. Senest 3 uger efter, at ansøgningen er modtaget indkaldes borgeren til en forsamtale/udredning.
3. Afvikling af forsamtalet/udredningen, hvor borgerens funktionsvanskeligheder beskrives. Desuden aftales målsætningen for det tilbud, som kan kompensere for borgerens funktionsnedsættelse. I forbindelse med udredning kan der iværksættes et kortere udredende undervisningsforløb.
4. På baggrund af forsamtalet/udredningen udarbejder konsulent en indstilling med beskrivelse af borgerens vanskeligheder, målsætning for tilbuddet og tidsperspektivet.
5. Indstillingen behandles af Kommunikationscenter Thisted's ledelse. Ved godkendelse af indstillingen iværksættes borgerens forløb. En godkendelse kan højst være for 6 måneder.
6. Tilbuddet til borgeren iværksættes.

7. Senest efter 3. undervisningsgang udarbejder konsulentten sammen med borgeren en undervisningsplan for godkendelsesperioden. Borgeren vil som oftest modtage en kopi af undervisningsplanen.
8. Viser det sig, at tilbuddet ikke har den forventede kompenserende effekt, ophører tilbuddet.
9. Forud for afslutningen af godkendelsesperioden evaluerer konsulentten sammen med borgeren effekten af tilbuddet. I forbindelse med evalueringen kan der, hvis det er relevant, ansøges om forlængelse af tilbuddet. I så fald udarbejder konsulentten en ny indstilling jævnfør pkt. 5.

Særligt om iværksættelse af tilbud inden for det hørefaglige område:

Ydelsesafviklingen inden for høreområdet er bl.a. kendetegnet ved, at der er mange henvendelser, og ydelsesafviklingen er som regel kortvarig. Derfor er proceduren for anmodning om ydelser inden for høreområdet anderledes og sker derfor ved telefonisk henvendelse til medarbejderne i det hørefaglige område i den daglige i telefontræffetid (99 17 27 36):

Mandag kl. 9.00 – 9.30

Tirsdag – fredag kl. 8.00 – 9.30.

De hørefaglige medarbejdere træffer på baggrund af den telefoniske henvendelse beslutning om valg af ydelse samt tidsperspektiv m.v.

Desuden kan anmodning om ydelser inden for høreområdet ske ved fremsendelse af indstilling fra høreklivnikker, speciallæger, private høreapparatforhandlere m. fl.

Sagsbehandlingstider

Som udgangspunkt er der ikke ventetid, men grundet den interne sagsbehandling kan der gå op til 3 uger fra det tidspunkt, borgerens ansøgning er modtaget på Kommunikationscenter Thisted, til borgeren modtager indkaldelse til forsamtale/udredning.

Inden for høreområdet vil borgerne som udgangspunkt allerede ved den telefoniske henvendelse i den daglige telefontræffetid få oplyst, hvornår man skal møde.

Afvikling af undervisning

Afvikling af undervisning sker typisk på hold. Da deltagerne på holdene har deres eget individuelle undervisningsforløb kan der - for sikre et højt kvalitetsniveau - som udgangspunkt højst være 6 deltagere på et hold.

Inden for tale- og høreområderne afvikles undervisningen fortrinsvis som eneundervisning.

Persondatapolitik på Kommunikationscenter Thisted

Kommunikationscenter Thisted's behandling af personfølsomme oplysninger kan ses på kommunikationscenterets hjemmeside www.thisted.dk/kc

Vedtaget af bestyrelsen d. 17. juni 2019.